

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

«Աւրորա» Մրցանակը Եւ Ամուլսարի Ոսկիի Յանքը

Մայիս 28-ին, Երեւանի մէջ տեղի ունեցաւ «Աւրորա» մարդասիրական մրցանակի բաշխումը:

Այս մրցանակի հիմնադիրներն ու հովանաւորներն են երկու մեծահարուստ հայեր՝ Ռուբէն Վարդանեանը եւ Նուպար Աֆէեանը, որոնց անունը կապուած է նաեւ Ջերմուկի շրջանին մէջ գտնուող Ամուլսարի ոսկիի հանքի շահագործման հետ:

Հայաստանի բնութեան պահպանութեան հարցերով պայքարող կազմակերպութիւնները, օգտագործելով մրցանակի առիթը, եւ Ամուլսարի հարցը հանրային աւելի լայն ուշադրութեան արժանացնելու նպատակով, այս օրերուն հրապարակեցին յայտարարութիւն մը՝ ««Աւրորա» մարդասիրական մրցանակը եւ անմարդկային Ամուլսարի Ոսկիի Յանքը» խորագրին տակ, պահանջելով այս երկու բարերարներէն վերատեսութեան ենթարկելու իրենց ծրագիրները, եւ կանգնելու ոսկիի հանքի շահագործման նպատակներէն ու իրենց միջոցները ուղղելու այլ տնտեսական ծրագիրներու, որոնք աւելի մեծ օգուտ կրնան ապահովել Հայաստանին:

Բնապահպանութեան ջատագովներու եւ հանքի պատճառելիք վնասներով մտահոգ մասնագէտներու ուսումնասիրութիւններուն համաձայն, Ամուլսարի սիանիտային ոսկիի շահագործման հետեւանքով յառաջացող թթուները, ծանր մետաղները եւ վտանգաւոր նիւթերը ունակ են աղտոտելու Արփա, Որոտան եւ Դարբ գետերը, վնաս հասցնելով նաեւ Սպանդարեանի եւ Կեչուտի ջրամբարին, Որոտան-Արփա թունելին ու Սեւանայ Լիճին՝ ինչը կրնայ տեսել հարիւրաւոր տարիներ: Այս բոլորի կողքին կրնան թունաւորուիլ նաեւ Ջերմուկի հանքային ջուրերը, որոնք կը նկատուին Հայաստանի բնական հարստութիւններէն մէկը:

Նոյնիսկ ամենէն զարգացած երկիրներուն մէջ, ուր պետական խիստ միջոցներ ձեռք կ'առնուին, հանքերու շահագործման հետեւանքով բնութեան ու մարդկային առողջութեան հասնելիք հաւանական վտանգները կանխելու համար, արկածներ կը պատահին, գետերու ջուրերը կը թունաւորուին ու բնակչութեան տեղափոխման կարիք կը յառաջանայ:

Հայաստանի նման երկրի մը մէջ, ուր արտաքին վերահսկողութիւն գրեթէ զոյւրիւն չունի, բացի թուղթի վրայ արձանագրուածներէն, Ամուլսարի ոսկիի հանքի շահագործումը յղի է անկախատեսելի հետեւանքներով:

Այս մասին մտահոգութիւն յայտնելը, նաեւ պարտականութիւնն է սփիւռքահայութեան:

«ՄԱՍԻՍ»

Լամպերթօ Զանիեր Բնարկած է ԵԱՀԿ Երեւանեան Գրասենեակի Փակման Հարցը

Լամպերթօ Զանիեր եւ Էտուարտ Նալպանտեան մամուլի ասուլիսի ընթացքին

ԵԱՀԿ գլխաւոր քարտուղար Լամպերթօ Զանիեր Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Էտուարտ Նալպանտեանի հետ Երեւանի մէջ կայացած համատեղ մամուլի ասուլիսի ընթացքին յայտարարեց, որ Հակառակ Երեւանի մէջ ԵԱՀԿ գրասենեակի փակման, համագործակցութիւնը կազմակերպութեան եւ Հայաստանի միջեւ կը շարունակուի, եւ այժմ կը քննարկուին այդ համագործակցութեան ձեւերը: Ան տեղեկացուց, որ Երեւան ժամանած է՝ գրասենեակի

աշխատակիցներուն հետ հանդիպելու եւ անոնց հետ գրասենեակի փակման հետ կապուած հարցերը քննարկելու համար:

«Գրասենեակի փակումը չի նշանակեր, որ Հայաստանի հետ համագործակցութիւնը պիտի աւարտի: Մեր օրակարգին մէջ բազմաթիւ կէտեր կան, որոնք կարելի են, ուստի՝ պիտի աշխատինք տարբեր ճանապարհներ գտնել՝ միասին աշխատելու եւ

Շար.ը էջ 5

Տեղի Ունեցան Հանրապետութեան Տօնին Նուիրուած Տօնակատարութիւններ

Սարդարապատի հերոսամարտի յուշահամալիրէն ներս ծաղկեպսակի գետեղման արարողութեան ընթացքին

Մայիս 28-ին Սերժ Սարգսեան Սարդարապատի հերոսամարտի յուշահամալիրին մէջ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գործերի Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Հանրապետութեան բարձրագոյն ղեկավարութեան եւ յուշահամալիր այցելած հիւրերու հետ մասնակցած է Հանրապետութեան տօնին նուիրուած տօնակատարութեան:

Հանրապետութեան Նախագահը ծաղկեպսակ դրած է Սարդարապատի ճակատամարտի հերոսներու յիշատակը յաւերժացնող յուշակոթողին առջեւ եւ յարգանքի տուրք մատուցած:

Զօրահանդէսի մասնակիցները ողջունելէ եւ Պատուոյ նուագախումբի հանդիսաւոր քայլերթը ընդունելէ ետք, նախագահը միջոցառման մասնակիցներուն հետ Սարդարապատի յուշահամալիրի Հայոց ազգագրութեան եւ ազատագրական պայքարի պատմութեան ազգային թանգարանին մէջ դիտած է «Գալէմ քեարեաններ պղնձագործ վարպետաց սիրիահայոց դպրոց» փրկուած եւ Հայրենիքին նուիրաբերուած մշակութային արժէքներ» խորագրով ցուցահանդէսը:

Թոն Քաթինա «Աւրորա» Մրցանակի Դափնեկիր

«Աւրորա» մրցանակի դափնեկիր դարձաւ բժիշկ Թոն Քաթինա

Մայիս 28-ին, Երեւանի մէջ տեղի ունեցաւ մարդասիրական «Աւրորա» մրցանակի յանձնումը: Միջազգային նշանաւոր երգիչ Շարլ Ազնաւուր յայտարարեց յղթողի անունը ու դափնեկիր դարձաւ բժիշկ Թոն Քաթինան: Ան Նուպար Աֆէեանի լեռներուն մէջ «Գթութեան Մայր» հիւանդանոցի վիրաբոյժն է: Վիրաբոյժ եւ կաթողիկէ միսինար Քաթինան տարիներ շարունակ Սուտանի պատերազմական Նուպար լեռներուն մէջ միակ վիրաբոյժը եղած է՝ իրականացնելով տարեկան 1000 վիրահատութիւն եւ սպասարկելով օրական աւելի քան 400 հիւանդի:

«Աւրորա» մրցանակի դափ-

Շար.ը էջ 4

Թրքական Դատարանը Վճռած է Կալանաւորել Հայոց Ցեղասպանութիւնը Ծանչցած Պատգամաւորին

Տիարպէքիւրի դատարանը թուրքիոյ քրտամէտ ժողովուրդներու դեմոկրատական կուսակցութեան պատգամաւոր Օսման Պայտէմիրին կալանաւորելու մասին որոշում կայացուցած է:

Պայտէմիրը կը մեղադրուի Տիարպէքիւրի քաղաքապետ ըլլալու ժամանակ՝ 2012 թուականին նահանգապետարանի դիմաց ոստիկաններուն վիրաւորելու մէջ:

Դատախազը պահանջած է անոր 1-3 տարուան ազատազրկման դատապարտել:

Օսման Պայտէմիրը Տիարպէքիւրի քաղաքապետ եղած ժամանակ քանի մը անգամ ներողութիւն խնդրած էր Հայոց ցեղասպանութեան համար:

Պայտէմիրը 2014 թուականին եկած էր Հայաստան, այցելած՝ Ծիծեռնակաբերդ ու ծաղիկներ խոնարհեաւ էր անմար կրակին մօտ:

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՄԱՍԻՍ

Սերժ Սարգսեանի Պարտը

ՄԵՏԱՔՄԻԱ ԸՆԼՈՒՆՅ

Եւրամիութիւնը լիաշուք է, որ Հայաստանն այս անգամ կը ստորագրի՝ նոր Համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիրը:

Տարածաշրջանային այցով Հայաստանում գտնուող Եւրոպական խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւնների յանձնաժողովի նախագահ Դեյվիդ Մաքալիստերն հրաւիրուած մամուլի ասուլիսին պատասխանելով «Ազատութեան» հարցին, ասաց, որ այդ համոզմանն է եկել նախագահ Սերժ Սարգսեանի հետ քննարկման արդիւնքում:

«Այո, Հայաստանը Եւրասիական տնտեսական միութեան անդամ է, գիտենք, թէ ինչ կատարուեց 2013 թուականին, բայց այժմ նախագահ Սարգսեանը պատրաստ է յաւակնոտ համաձայնագիր ստորագրել Եւրոպական միութեան հետ եւ սա կարեւոր է մեզ՝ Եւրամիութեան համար», - նշեց Մաքալիստերը: - «Յոյս ունեմ, որ այս մանրակրկիտ եւ բարդ բանակցային գործընթացը կը հասնի աւարտին, քանի որ դա շահեկան կը լինի Հայաստանի ժողովրդի եւ բիզնեսի համար», - յաւելեց նա:

Եւրամիութիւնը, չի՛նքսենք, աւելի վաղ Հայաստանի հետ բանակցում էր մէկ այլ՝ Ասոցացման համաձայնագրի կնքման շուրջ: 2013 թուականի Սեպտեմբերին, սակայն, մօտ երեք տարուայ բանակցութիւններից յետոյ շատերի համար անսպասելիօրէն նախագահ Սերժ Սարգսեանը յայտարարեց, որ Հայաստանը ԵՄ-ի փոխարէն նախընտրում է Մոսկուայի նախաձեռնութեամբ ստեղծուած Եւրասիական տնտեսական միութիւնը: Հայաստանի եւ Բրիւսելի միջեւ նոր շրջանակային համաձայնագիրն, ըստ Եւրոպական խորհրդարանի ներկայացուցչի ամենայն շահանկանութեամբ կը ստորագրուի Նոյեմբերին:

Նկատենք, որ Եւրամիութեան արտաքին յարաբերութեան եւ անվտանգութեան հարցերի յանձնակատար Ֆեդերիկա Մոզերինին Բրիւ-

սելում Հայաստան-ԵՄ խորհրդի նիստից յետոյ Հայաստանի արտգործնախարար Նալբանդեանի հետ համատեղ ճեպագրուցում յայտնել էր Հայաստանի հետ յարաբերութիւնը խորացնելու Եւրամիութեան պատրաստակամութիւնը:

Կողմերը յոյս էին յայտնել նաեւ, որ աշխարհ Բրիւսելում տեղի ունենալիք Արեւելեան գործընկերութեան վեհաժողովում Հայաստանն ու ԵՄ-ն կը ստորագրեն յարաբերութեան նոր համաձայնագիրը: Փաստօրէն, Բրիւսելում այդ հանդիպումից յետոյ Երեւան է ժամանել նաեւ Եւրախորհրդարանի պատուիրակութիւնը, որը Հայաստանի բարձրագոյն ղեկավարութեան հետ հանդիպումներում ամփոփել է համաձայնագրի շուրջ բանակցութեան ներկայիս փուլի արդիւնքը:

ԵՄ-ի հետ ապագայում ստորագրուելիք համաձայնագիրը չի լինելու նախկինում բանակցուած ու տապալուած ԵՄ Ասոցացման համաձայնագիրը: Այն կ'ունենայ որոշակի քաղաքական եւ տնտեսական մաս, բայց չի կարող հակասել Հայաստանի՝ ԵՏՄ-ին անդամակցութեան պարտաւորութիւններին, այն ինչի անվերջ մի քանի տարի կրկնում էին Հայաստանի իշխանութիւնները: Այսինքն, նոր համաձայնագիրը չի կարող ունենալ՝ Հայաստան-ԵՄ ազատ, անմաքս առեւտուրի զաղափարը, ինչը Հայաստանի ելքը ԵՄ-ի մեծ շուկա ուղիղ ճանապարհ էր:

Բայց ԵՄ-ի հետ նոր համաձայնագիրն էլ, թէեւ նկատելիօրէն հետ կը լինի Ասոցացման համաձայնագրից, այնուամենայնիւ, քայլ է, որով իշխանութիւնները որոշակի շանս են ստանալու Հայաստանում դրական փոփոխութիւններ իրականացնել՝ գործնականում:

Սակայն, եթէ կայ հնարաւորութիւն եւ այդ հնարաւորութիւնը կեանքի կոչուի՝ Հայաստանի իշխանութիւնը երկրի ներսում իր քաղաքացիներին է, նախեւառջ, պարտաւոր ապացուցել, որ չպէտք է ամեն լաւ բան վարկաբեկել:

«ՀԱՅԵԼԻ»

ՀՀԿ-Ը Ազդարարում է

Կուլակաթափութեան Մեկնարկը

ՍԱՐԳՍԻ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Լոռիում, որտեղ նշուած էր Ղարաքիլիսայի հերոսամարտի 99-րդ տարեդարձը, սենսացիոն, նոյնիսկ կարելի է ասել՝ յեղափոխական յայտարարութիւն է արել խորհրդարանի փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը: «Հայ մեծահարուստները պէտք է դատարկեն իրենց քսակները յանուն Հայաստանի», - ասել է նա: Սա այն քիչ, հազուադէպ դէպքերից է, երբ Հանրապետականի խօսնակը խօսում է ոչ թէ էլիտար կոչուածի, այլ հենց ժողովրդի սրտից: Հասարակ մարդիկ գրեթէ ամէն օր, տարբեր առիթներով, այդ նախադասութիւնն օգտագործում են եւ ունեն դրա բացատրութիւնը:

Աղքատութեան ճիրաններում յայտնուած հասարակութիւնը կարծում է, որ Հայաստանում հարստացածներին մեծ մասը սովորական թալանչիներ են, որ իրենց թէ առաջին եւ թէ մնացած միլիոնները կուտակել են ժողովրդի քրտինքի հաշուին՝ նրան կեղեքելով ու

հարստահարելով:

Շարքային մարդիկ մտածում են, որ իշխանութիւնն ու փողը, իշխանութիւնն ու թալանը հոմանիշներ են ու իւրաքանչիւր օր պահանջում են, որ մեր հասարակութեան «լքիկացած» ու «դողացած» հատուածը դատարկի գրպանները՝ յանուն արդարութեան, այսինքն՝ ժողովրդի հետ կիսուի այն, ինչը նոյն ժողովրդից թալանել է: Արդեօ՞ք, նոյն կերպ է մտածում Շարմազանովը եւ հոգու խորքում վստահ է, որ իր «սիրելի» նախագահի հովանու ներքոյ «բարգաւաճող» օլիգարխները ժողովրդի հետ կիսուելու անհրաժեշտութիւն ունեն: Թէ՛ Շարմազանովը կարծում է, թէ առայժմ «արդարութեան» հաստատումը պէտք է սահմանափակել միայն համակարգի ներսում, որովհետեւ, մեղմ սասած, արդար է, որ Մալաթիայի Սամոն, ԱՄՄ-ի Արտակը, Դերժավայի ՍԱՄ-ի Արտակը, Դերժավայի Նորհիւ միլիարդներ են դիզում, իսկ նոյն Շարմազանովը կամ Աշոտյանը նոյն այդ իշխանութեան

Մինսկի Խմբի Սկսած Գործընթացը Շարունակութիւն Կ'ունենա՞յ

ԽՍՐԱԳՐԱԿԱՆ

Ռուսաստանի Դաշնութեան մայրաքաղաք Մոսկուայում Ապրիլի 28-ին կայացած Հայաստանի, Ռուսաստանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործերի նախարարներ Էդուարդ Նալբանդեանի, Սերգեյ Լաւրովի եւ Էլմար Մամեդիարովի հանդիպման ժամանակ պայմանաւորուածութիւն է ձեռք բերուել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան գօտում եօթ հոգով աւելացնելու միջազգային դիտորդների թիւը: Այս մասին ատրպէյճանական APA գործակալութեան հետ զրոյցում նշել է ԵԱՀԿ Մինսկի ռուսաստանցի համախաղաղութիւն Պոպովը:

«Պայմանաւորուածութիւն է ձեռք բերուել եօթ հոգով աւելացնելու միջազգային դիտորդների թիւը: Դրան երկու կողմերը համաձայն են: Սակայն պահպանուած են տարածայնութիւնները որոշ դետալների վերաբերեալ, ներառեալ դիտորդների տեղակայման վայրերի, նրանց ֆինանսաւորելու կարգի եւ այլ տեխնիկական հարցերի շուրջ: Այդ հարցերի համաձայնեցման ուղղութեամբ ներկայումս զբաղուած է ԵԱՀԿ աւստրիական նախագահութիւնը կազմակերպութեան քարտուղարութեան համապատասխան կառույցների հետ միասին, ինչպէս նաեւ՝ կողմերի ներկայացուցիչները», - ասել է Պոպովը:

Այսպիսով՝ Ատրպէյճանը, փաստօրէն, մի ամբողջ տարի ձգձգելուց յետոյ, ի վերջոյ, համաձայնել է գնալ վիճարկելի համաձայնութիւններից ամենա ոչ նշանակալի կեանքի կոչմանը, այն էլ՝ մասնակիօրէն: Սակայն կասպրիկի գրասենեակն ընդամենը 7 հոգով համալրելու հետ կապուած էլ, դատելով Պոպովի յայտարարութիւնից, Ատրպէյճան իր պայմաններն է առաջադրում:

Այստեղ ուշադրաւ է մէկ այլ հանգամանք. եթէ այդ պայմանաւորուածութիւնը ձեռք էր բերուել դեռեւս Ապրիլի 28-ին, ինչու է այդ մասին միայն հիմա խօսուում

երեսից ամէն օր «Թուք ու մուր» են «ուտում»:

Շարմազանովի կոչը գուցէ տեղաւորուում է բացառապէս ներհամակարգային պայքարի համատեքստում: Գուցէ Աժ փոխօսնակը ուղղակի մեծահարուստներին՝ ներդրումներ անելու կոչ է անում, թէեւ դա ծիծաղելի կը լինի, որովհետեւ մեր օլիգարխները բոլորից լաւ գիտեն, որ Հայաստանը ոչ թէ փող ներդնելու, այլ՝ փողեր «լուալու» տեղ է: Արդեօ՞ք մեր օլիգարխներին պէտք է ստիպել, որ «մուծուեն», եթէ նրանք ինքնակամ «չդատարկեն իրենց քսակները յանուն Հայաստանի»:

Արդեօ՞ք Շարմազանովի հայտարարութիւնը համաձայնեցուած է Սերժ Սարգսեանի հետ եւ Հայաստանում սպասուում է սեփականութեան նոր վերաբաժանում՝ իշխանութեան փոխանցման կամ վերարտադրութեան ֆոնին: Սրանք բնաւ էլ հեռուորական հարցեր չեն, եթէ նկատի ունենանք, որ Շարմազանովը միշտ աչքի է ընկել զուսպ եւ Սերժ Սարգսեանի դիրքորոշումներն արտայայտող տեսակէտներով:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

եւ ինչու այդ մասին լռեցին Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի արտգործնախարարները: Եթէ Ապրիլի 28-ին այդ մասին բարձրաձայնելը նպատակայարմար չէր, քանի որ պայմանաւորուածութիւնը յստակ չէր, այդ դէպքում ինչ է փոխուել հիմա, որ Պոպովը հանդէս է գալիս յայտարարութեամբ: Չի բացառուում, որ այդպիսով ռուս համախաղաղութիւն փորձում է Ատրպէյճանի իշխանութիւններին հակացնել, որ չի կարելի՝ մի կողմից բանակցել եւ համաձայնութեան գալ, միւս կողմից՝ վերադառնալով կազմակերպել նոր ռազմական սադրանք:

Գաղտնագրութիւն Մոսկուայում ձեռք բերուած համաձայնութիւնը՝ ըստ ամենայնի, ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը ցանկանում է նաեւ ատրպէյճանական հանրութեանը իրազեկել, որ ինչքան էլ ալիւեան վարչակազմը յոխորտում է եւ երկրի ներսում քարոզում, թէ բանակցութիւնների ընթացքում իրենք միայն մէկ հարց են բարձրացնում. պահանջում են Ղարաբաղի անյապաղ վերադարձ, իրականում բանակցային սեղանի շուրջ Ատրպէյճանի իշխանութիւնները լաւ էլ լսում են միջնորդների առաջարկութիւններն ու խոստումներ տալիս: Սա կարելի է դիտարկել որպէս երկրորդ քայլը Մինսկի խմբի վերջին՝ Ատրպէյճանին ուղղուած հասցեական յայտարարութիւնից յետոյ: Արդեօ՞ք այս գործընթացը կ'ունենայ շարունակութիւն, պարզ կը դառնայ առաջիկայում:

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ»

ՄԱՍԻՍ
ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ԴՆՉԱՎԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ՎԱՐԻՉ ՏՆՕՐԵՆ
ՎԱՅԷԱՉԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

ՂԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Հայաստանի Մէջ Անկախ Իրաւապահ Մարմին Գոյութիւն Զուճի»

Հայաստանի մէջ գոյութիւն չունի անկախ իրաւապահ մարմին, որ ընտրակաշառքներու կամ հնչեղութիւն ստացած այլ գործերու վերաբերեալ կրնայ անկախ քննութիւն կատարել: Այսպիսի համոզմունք յայտնած է «Իրազեկ քաղաքացիներին միաւորում» հասարակական կազմակերպութեան ներկայացուցիչ Դանիէլ Իոաննիսեանը «Ազատութեան» «Կիրակնօրեայ վերլուծական Հրապարակագրական հետ» հաղորդման ժամանակ:

«Իրազեկ քաղաքացիներին միաւորում» հասարակական կազմակերպութեան ներկայացուցիչ Դանիէլ Իոաննիսեան

Վերջերս տեղի ունեցած խորհրդարանական եւ Երեւանի աւագանիի ընտրութիւններու ընթացքին իշխող Հանրապետական կուսակցութիւնը (ՀՀԿ) մի քանի գալթակողութիւններու կեդրոնը յայտնուեցաւ՝ ձայներ հաւաքելու, ընտրակաշառքներու, ընտրողներու ուղղորդման հետ կապուած:

Խօսելով անոնցմէ մէկուն՝ «Զիպիլիքս»-ի մասին, (յիշեցնենք, ընդդիմադիր «ԵԼՔ» դաշինքը աղբամանի մէջ յայտնաբերած նիւթերը ներկայացուց Գլխաւոր դատախազութեան՝ հաղորդելով «հանցագործութեան» մասին), Իոաննիսեանը շեշտած է. - «Զիպիլիքս»-ի պատմութիւնը առհասարակ բաւականին հետաքրքիր է ոչ միայն այն փաստերով, որոնք որ Հանրապետական կուսակցութեան թափած աղբից ի յայտ եկան, ջրի երես դուրս եկան, այլեւ նրանով, թէ ով է դա յայտնաբերել՝ դա յայտնաբերել են ընդդիմադիր կուսակցութեան քթիւրիսները»:

«Առհասարակ հետաքրքիր իրավիճակ է ստեղծուել, որ կարծես թէ ընդդիմադիր կուսակցութիւնների քթիւրիսները կամ քաղաքացիները իրենց վրայ վերցնում են իրաւապահների ֆունկցիաներ», - ըսած է Դանիէլ Իոաննիսեանը՝ շարունակելով. - «Երբ ընդդիմադիրները տեսախցիկի վրայ նկարում են, թէ

ինչպէս է քաղաքացին պատմում, որ ինքը ընտրակաշառք է վերցրել, ումից է վերցրել, ինչքան է վերցրել, որտեղ է վերցրել, երբ է վերցրել, ում հետ միասին է վերցրել, ինչի համար, այսինքն՝ բոլոր մանրամասներով, յետոյ այդ քաղաքացուն հրաւիրում են ոստիկանութիւն, այդ քաղաքացին ոստիկանութիւնից դուրս գալուց յետոյ յայտարարում է, որ ինքը որեւիցէ ընտրակաշառք չի վերցրել, եւ այսպիսի դէպքը մէկը չէ՝ այս պահին ես առնուազն երեք այդպիսի դէպք չիշում եմ վերջին ժամանակաշրջանում, սա նշանակում է, որ իրաւապահները իրենք կոծկում են գործը: Այսինքն՝ անգամ այն գործը, որը քաղաքացիները կուսակցութիւնը բացայայտում է, այսինքն՝ անում է մի բան, ինչը ի սկզբանէ պէտք է իրաւապահները անէին, բայց անգամ երբ արդէն գործը ծամած տալիս են իրաւապահներին, անգամ այդ դէպքերում իրաւապահները գործը «սպանում են», - շեշտած է Իրազեկ քաղաքացիներու միաւորման ներկայացուցիչը:

Ռաֆֆի Յովհաննիսեան Կը Խախտէ Յետընտրական Լռութիւնը

Ապրիլ 2-ի խորհրդարանական ընտրութիւններու ընթացքին ընդամէնը 2 տոկոս ձայն ստացած եւ խորհրդարան չանցած «Օհանեան -Ռաֆֆի -Օսկանեան» դաշինքի առաջնորդներէն Ռաֆֆի Յովհաննիսեանի համար արդիւնքները զարմանալի չէին:

«Ընտրական պրոցեսում բազմաթիւ կեղծիքներ են եղել», - խախտելով յետընտրական լռութիւնը՝ «Ազատութեան» հետ զրոյցի ժամանակ ըսած է «Ժառանգութեան» կուսակցութեան առաջնորդը. - «Գաղտնիք չէ, որ սրանք ընտրութիւններ չէին: Հերթական անգամ չընտրութիւններ էին: Թիւրախաւորուած էր մեր դաշինքը՝ յայտնի պատճառներով, եւ եղաւ, ինչ եղաւ: Ինձ համար, որպէս հայաստանցի, սա նորութիւն չէր»:

Հարցին, թէ արդեօք դաշինքը պիտի շարունակէ պայքարը, թէ պարտութիւնը պառակտեց ընդդիմադիր առաջնորդները, Յովհաննիսեանը պատասխանած է, որ դաշինքը նախընտրական էր ու նորաստեղծ, հետեւաբար աշխոյժ չըլլալը չարակամօրէն մեկնաբանել պէտք չէ:

Ընդդիմադիր քաղաքական ուժի առաջնորդը նաեւ յայտարարած է, թէ հաշուի առնելով 2015-

ի կեղծուած սահմանադրական հանրաքուէն եւ անոր յաջորդող իրադարձութիւնները՝ կուսակցութիւնը կը գիտակցի, որ յետագայ պայքարը շարունակելու համար պէտք է խոշորացման երթալ: Իրենց բանաձեւը արտախորհրդարանական եւ խորհրդարանական ընդդիմադիր ուժերու միաւորումն է:

Հարցին, թէ արդեօք այդ կազմին մէջ պիտի ըլլան դաշինքի միւս առաջնորդները՝ Պաշտպանութեան եւ Արտաքին գործերու նախկին նախարարներ Սէյրան Օհանեանն ու Վարդան Օսկանեանը, Յովհաննիսեան արձագանգած է. - Իմ տպաւորութիւնն այն է, որ իրենք պատրաստ են համագործակցութեան»:

Յովհաննիսեանի խօսքով, խորհրդարան անցած ուժերէն ինքը կը համակրի ու կը զօրակցի «ԵԼՔ»-ին, իսկ «Ծառուկեան դաշինքի» ընդդիմադիր կեցուածքին դեռ գնահատական չի տար:

Ռաֆֆի Յովհաննիսեանը աւելցուցած է, թէ մայրաքաղաքի աւագանիի ընտրութիւնները նոյնպէս արդար չեն անցած: Անոր կարծիքով, «ԵԼՔ»-ը, թէեւ ընդգրկուած է աւագանիի կազմին մէջ, բայց սխալ վարուած է՝ չբողբարկելով ընտրութեան արդիւնքները:

2018-ին Վարչապետ Կ. Կարապետեանի Վերանշանակումը «Քիչ Հաւանական է»

Նախկին վարչապետ, ընդդիմադիր «ԵԼՔ» դաշինքի պատգամաւոր Արամ Սարգսեանը քիչ հաւանական կը համարէ, որ 2018-էն ետք Կարէն Կարապետեանը վերանշանակուի վարչապետի պաշտօնին:

Նախկին վարչապետ, «ԵԼՔ» դաշինքի պատգամաւոր Արամ Սարգսեան

Նախկին վարչապետի համոզմամբ, Սերժ Սարգսեանը 2018 թուականէն ետք իշխանութեան վերադասաւորման խնդիրները լուծելու համար մէկ տարի ժամանակ ունի եւ ան այդ ընթացքին կամ իրաւայաջորդ կը գտնէ, կամ, ամենայն հաւանականութեամբ, ինքը կը ստանձնէ վարչապետի պաշտօնը:

«Սերժ Սարգսեանի վերջին ելոյթից հետեւութիւն արեցի, որ նա հակուած չէ հեռանալ: Եթէ ինքը մէկ տարի յետոյ պէտք է գնայ, 40 տարի յետոյ իրագործելիք ծրագրերից չէր խօսի: Շատ հնարաւոր տարբերակ է, որ հենց ինքը՝ Սերժ Սարգսեանն էլ լինի վարչապետ», - ըսած է նախկին վարչապետը, աւելցնելով, որ «ազմավարական գործընկերոջից մեծ կախուածութեան» պայմաններուն մէջ, երբ Հայաստանին առանցքային պաշտօնեակներուն «այնտեղից են նշանակուած», չի բացառուիր նաեւ, որ Սերժ Սարգսեանը դառնայ պաշտպանութեան նախարար:

«Նոր Սահմանադրութեան մէջ պաշտպանութեան նախարարի մասով էնպիսի կէտեր են գրուած, որ կարգալիս արդէն գալիս է Սերժ Սարգսեանի պատկերը, եւ դա

Վոլոտիա Աւետիսեանը Համաներմամբ Ազատ Արձակուած

Համաներմամբ ազատ արձակուած է ազատամարտիկ, պահեստագործի գնդապետ Վոլոտիա Աւետիսեանը, որ «խարդախութեան եւ խարդախութեան փորձի» շինծու մեղադրանքով երեքուկէս տարի բանտը անցուցած էր: Ան դատաւարտուած էր վեց տարուայ ազատագրկման:

Ազատ արձակուելէն ետք՝ Վոլոտիա Աւետիսեանը Հանրապետութեան հրապարակին վրայ

«Բոլորիցդ շնորհակալ եմ էս սատարման համար: Ես իրօք ինչ արել եմ, անում եմ հայ ազգի համար: Էս իշխանութիւններից պէտք է շուտափոյթ ազատուել: Պէտք է պայքարել», - կալանավայրէն դուրս գալէն անմիջապէս ետք ըսած է ան:

Տարիներ առաջ ազատամարտիկներու ընկերային իրաւունքներու համար բողոքի ցոյցեր նախաձեռնած Աւետիսեանը յայտարարած է, թէ պիտի շարունակէ պայքարը՝ նոյնիսկ եթէ իրեն նորէն կալանաւորեն:

Պիտի պահանջէ նախագահ Սերժ Սարգսեանի հրաժարականը. - «Սերժ Սարգսեանի գլխաւորութեամբ բոլորը պիտի հրաժարական տան»:

Աւետիսեանը խոստովանած է, որ տարիներ առաջ սատարած է Հայաստանի բոլոր երեք նախագահներուն: Ան ընդգծած է, որ իր պատիժը կը համարէ հատուցում Սերժ Սարգսեանին, Ռուպերթ Քոչարեանին եւ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանին ջակցելու համար: «Հաւատալով, որ իրօք դէպի լաւն ենք գնալու՝ ընտրել եմ: Մի անգամ, երբ որ նշում էինք Սերժ Սարգսեանի յաղթանակը, մտտեցայ, ասացի՝ պարոն նախագահ, հնարաւորինը արեցինք, շնորհաւորում եմ Ձեր յաղթանակը, մեր յաղթանակը: Ասի՝ չմոռանաք, որ մենք

ծովից ծով Հայաստան ենք կորցրել: Ասեց՝ էլ չենք կորցնելու: Խաբեց. 800 հեքթար հող կորցրեցինք, 100-ից աւել զոհեր ենք տուել... ու էդ ամէն ինչը կազմակերպուած էր իշխանութիւնների կողմից, որ հողերը յետ տային», - ըսած է Վոլոտիա Աւետիսեանը:

Բանտէն տուն երթալու փոխարէն Վոլոտիա Աւետիսեանը մեկնած է Կառավարութեան շէնքի մօտ՝ նստացոյց սկսելու մտադրութեամբ. - «Պահանջում եմ Արդարադատութեան նախարարը գալ պատասխան տալ ինձ: Գերութիւնից ազատուել եմ, Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ գերի եմ եղել»:

Կալանաւորումէն ետք Աւետիսեանը յայտարարած էր, որ յարուցուած քրէական գործը շինծու է, եւ որ իշխանութիւնը այդպիսով նպատակ ունէր մեկուսացնել իրեն՝ ազատամարտիկներու համար իր կողմէ նախաձեռնած բողոքի ցոյցերուն վերջ տալու համար:

ԼՈՒՐԵՐ

Ուաշինգտոնի Սեյթ Թուրքերու Բոնուօթիւնը Դատապարտող Բանաձեւ Գոնկրէսին մէջ

Միացեալ Նահանգներու Գոնկրէսի Ներկայացուցիչներու պալատին մէջ ներկայացուած է թիւ 354 բանաձեւի նախագիծը, որ կը դատապարտէ Մայիսի 16-ին ԱՄՆ-ի մէջ թուրքիոյ դեսպանի նստավայրի դիմաց խաղաղ ցուցարարներու դէմ բռնութիւնը եւ կոչ ըրած է «օրինազանցներուն պատասխանատուութեան ենթարկել»։ Այս մասին հարցազրուիչ Ամերիկայի Հայկական Համագումարը (ԱՀՀ)։

իրաւունքները եւ բազմաթիւ գինուած թուրք անվտանգութեան աշխատակիցներ ծեծած, ոտքերով հարուածած ու խեղդած են անգէն ցուցարարներուն»։

Ներկայացուցիչներու պալատի Արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ Էտ Ռոյսի (հանրապետական, Քալիֆորնիա), ամենաբարձրաստիճան անդամ էլիոթ Էնկըլի (դեմոկրատ, Նիւ Եորք), հանրապետական մեծամասնութեան ղեկավար Քեւրն ՄըքՔարթի (հանրապետական, Քալիֆորնիա) եւ դեմոկրատական խմբակցութեան երկրորդ ամենաբարձրաստիճան անդամ Սթիւի Հոլըրի (դեմոկրատ, Մերիլենդ) ներկայացուցած նախագիծին մէջ նշուած է. - «Ժամեր շարունակ տեւած խաղաղ բողոքի ցուցի ժամանակ բռնութիւն ծագեցաւ, երբ էրտողանի կողմնակիցները եւ թուրքիոյ դեսպանատունէն անձինք մէկ կողմ հրեցին Ուաշինգթոնի ոստիկաններուն՝ դաժան յարձակման ենթարկելու ցուցարարները»։

Բանաձեւին մէջ կոչ եղած է. - «Ոեւէ թուրք անվտանգութեան աշխատակից, որ ուղղորդած, ղեկավարած կամ մասնակցած է ս.թ. 16 Մայիսին թրքական անվտանգութեան ուժերու կողմէ խաղաղ ցուցի ապօրինի ճնշման գործողութեան, պէտք է քրէական պատասխանատուութեան ենթարկուի, եւ դատական գործ յարուցուի անոնց դէմ Միացեալ Նահանգներու օրէնսդրութեան համաձայն»։

ԱՀՀ-ը երախտագիտութիւն յայտնած է չորս գոնկրէսականներուն երկկուսակցական օրինագիծի ներկայացման համար։

ԱՀՀ-ը երախտագիտութիւն յայտնած է չորս գոնկրէսականներուն երկկուսակցական օրինագիծի ներկայացման համար։

Ի լրումն վերոյիշեալի, 28 գոնկրէսականներ ԱՄՆ պետքարտուղար Ռեքս Թիլերսընին ուղղուած երկկուսակցական նամակ ստորագրած են՝ վերջինիս կոչ ընելով «հարապարակաւ դատապարտել այս գործողութիւնները եւ որ նոյնքան կարեւոր է՝ ապահովել, որ այդ մարդիկ լիակատար պատասխանատուութեան ենթարկուին իրենց գործողութիւններու համար»։

ԱՀՀ-ը երախտագիտութիւն յայտնած է չորս գոնկրէսականներուն երկկուսակցական օրինագիծի ներկայացման համար։

Շաւարշ Քոչարեան.-

«Քազանեան Փաստաթուղթը Նոյն Սատրիտեան Սկզբունքներն են»

Նախագահ Սերժ Սարգսեանը Աժ-ի մէջ իր ելոյթի ժամանակ խօսած է Քազանեան փաստաթուղթի մասին։ Այնպիսի տպաւորութիւն ձգելով, որ մենք կողմ ենք Քազանեան փաստաթուղթին, Ատրպէյճանը դէմ է, որ՝ մենք կը խնդրենք այն ստորագրուի, հակառակորդը չ'ուզեր։

Արտաքին գործոց փոխ նախարար Շաւարշ Քոչարեան

Այս առնչութեամբ «Արաւոտի» հարցին պատասխանելով, արտաքին գործոց փոխ նախարար Շաւարշ Քոչարեանը ըսած է. «Գիտէք խնդիրը որն է՝ իրականում կայ մի փաստաթուղթ, որն ընդունել են 3 կողմերից 2-ը՝ որպէս հիմք բանակցութիւններ համար։ Դա մատրիտեան սկզբունքներն են։ Քազանեանը նոյն Մատրիտի որոշակի ձեւափոխումներն են, բայց հուստիւսը նոյնն է։ Քազանեանը ենթադրում է ընդամենը, որ այն, ինչ ընդունուել էր որպէս հիմք՝ բանակցութիւնների համար, հիմա պէտք է հաստատուէին այդ սկզբունքները, որը տեղի չունեցաւ»։

դումը՝ Վիեննայի, Սանկթ Փետերսպուրկի պայմանաւորուածութիւնները կեանքի կոչելով, որովհետեւ միջնորդները շատ լաւ հասկանում են, որ երբ միմեանց վրայ կրակում են, սադրում են, հրթիռներ են արդէն արձակում, բանակցային գործընթացում ինչ արդիւնաւէտութեան մասին կարող են խօսել»։ Իսկ այն հարցին, թէ լաւրովեան կոչուած փաստաթուղթ կա՞յ՝ Շաւարշ Քոչարեանը պատասխանած է. «Եթէ ինքը՝ Լաւրովը երեք անգամ ասել է, որ չկայ, դուք ինձ ո՞նց էք այդ հարցը տալիս»։

Այն հարցին, թէ հիմա բանակցութիւններու սեղանին ի՞նչ դրուած է՝ Շաւարշ Քոչարեանը պատասխանած է. «Հիմա բանակցութիւնների սեղանին դրուած է կողմերի միջեւ վստահութեան մթնոլորտի ամրապնդումը»։

Թոմ Քաթինա «Աւրորա»-ի Դափնակիր

Շարունակուած էջ 1-էն
նեկիրը Հայոց ցեղասպանութիւնը վերապարծներու անունով ստացաւ

100 հազար ԱՄՆ տոլար պարգեւ՝ շարունակելու իր գործունէութիւնը, ինչպէս նաեւ 1 միլիոն ԱՄՆ տոլար դրամաշնորհ, որ բա-

Հայաստանի Բնակչութիւնը Նախագահի Հնչեցուցած Թիւերուն Հասցնելը «Դժուար Իրագործելի» Խնդիր է

ՄԱԿ-ի բնակչութեան հիմնադրամի հայաստանեան գրասենեակի գործադիր ներկայացուցիչ Կարիկ Հայրապետեանի կարծիքով, 2040 թուականին Հայաստանի բնակչութեան թիւը 4 միլիոնի հասցնելը դժուար իրագործելի է։

պէսզի երկիրը դառնայ շատ հմայիչ եւ շատ ցանկալի։ Որպէսզի մարդիկ ցանկանան վերադառնալ։ Երկրորդ ուղղութիւնը դա իհարկէ ծնելութեան բարձրացումն է, որը նոյնպէս շատ հեշտ խնդիր է։ Երկրները, որոնք վերջին 20-25 տարիների ընթացքում յաջողել են ծնելութեան ցուցանիշի որոշակի աճ ապահովել, դրանք այն երկրներն են, որոնք չեն թիրախաւորել ուղղակիօրէն ծնելութեան աճը, այլ դիտարկել են ընտանիքի բարեկեցութիւնը որպէս այդպիսին, քոմփլէքս ծրարութի մէջ։ Եւ եւս երրորդ մի հանգամանք մեր հասարակութիւնը ծերացող հասարակութիւն է, եւ բաւականին արագ թեմփերով ենք ծերանում։ Մինչեւ 2050 թուականը մօտաւորապէս մէկ քառորդ մեր բնակչութեան կը լինի «60 պլլուս» բնակչութիւն։ Ո՞նց պէտք է պահենք այդ մարդկանց՝ մեր բնակչութեան մէկ քառորդին։ Մենք պէտք է ընդունենք որպէս բեռ, թէ՞ որպէս հնարաւորութիւն, որպէսզի նրանք ընդգրկուած լինեն եւ ստեղծեն տնտեսական արժէք։ Տեսականօրէն ամէն ինչ հնարաւոր է։ Բայց դրա համար պէտք է շատ լուրջ մտահոգուել, շատ լուրջ մօտենալ եւ լուրջ ներդրումներ իրականացնել այս ոլորտի մէջ»։

Նախագահ Սերժ Սարգսեանը Մայիս 18-ին, նորընտիր Ազգային ժողովին իր ուղերձին մէջ մտահոգիչ համարած էր վիճակը՝ յառաջիկայ տասնամեակներու համար որպէս գերխնդիր նշելով Հայաստանի ժողովրդագրական իրավիճակի նաեւ առաջին անգամ յատակ թիւեր հնչեցուցած էր, որ 2040 թուականին Հայաստանի մէջ առնուազն 4 միլիոն բնակիչ պէտք է ըլլայ։

ՄԱԿ-ի բնակչութեան հիմնադրամը երկու տարի առաջ մեծ ուսումնասիրութիւն կատարած էր՝ եզրահանգելով, որ ամենաբարենպաստ սենարի պարագային, եթէ այդ ուղղութեամբ քայլեր կատարուին, Հայաստանի բնակչութիւնը 2050 թուականին 3.2 միլիոն կը կազմէ։ Իսկ վատագոյն սենարի պարագային, եթէ որեւէ գործ չըլլայ արտագաղթը նուազեցնելու, ծնելութիւնը խթանելու համար, ապա Հայաստանի մէջ երկու միլիոնէն ալ քիչ մարդ կը մնայ։

Կարիկ Հայրապետեան կը կարծէ, որ եթէ կարենանք 20 տարուայ մէջ գոնէ 3.5 միլիոնի հասնիլ, այդ հրաշալի ցուցանիշ կ'ըլլայ Հայաստանի համար - «Տեսականօրէն ամէն ինչ հնարաւոր է։ Բայց եթէ մենք ոչալ փորձենք հաշուարկել մեր հնարաւորութիւնները, ապա, կարծում եմ, որ հնչեցուած թուերին հասնելը կը լինի բաւականին դժուար։ Բայց անգամ եթէ մենք կարողանանք հասնել այդ հնչեցուած թուերի յիսուն տոկոսին, ես կարծում եմ, դա մեզ համար կը լինի շատ մեծ քայլ առաջ։ Եթէ մենք կարողանանք 300, 400 կամ 500 հարիւր հազար բնակչութիւն աւելացնենք, դա կը լինի շատ մեծ առաջընթաց եւ շատ մեծ քայլ ժողովրդագրական իրավիճակը բարելաւելու եւ կայունացնելու տեսանկիւնից»։

«Զինուած Ուժերը Լիարժէք Վերահսկում Են Իրավիճակը»։ Մովսէս Յակոբեան

Ղարաբաղա-ատրպէյճանական շփման գծին իրավիճակը կը շարունակէ կայուն մնալ՝ հակառակ առկայ որոշակի լարուածութեան։ Լրագրողներու հետ հանդիպման ժամանակ այս մասին ըսած է ՀՀ Զինուած ուժերու գլխաւոր շտաբի պետ Մովսէս Յակոբեանը։

ՀՀ Զինուած ուժերու գլխաւոր շտաբի պետ Մովսէս Յակոբեան

«Թէեւ կայ որոշակի լարուածութիւն, բայց դա մեզ համար որեւէ մտավախութիւն չի առաջացնում։ Այսօր գինուած ուժերը լիարժէք վերահսկում են իրավիճակի առաջնագծում», - նշած է Յակոբեանը։

բողջութեամբ, իսկ հայ-ատրպէյճանական սահմանը՝ մասամբ արդէն ապահովուած են տեսադիտարկման սարքերով։ Արցախի ուղղութիւնը ամ-

ցառիկ հնարաւորութիւն կու տայ շարունակելու նուիրատուութեան շղթան՝ աջակցելով իրեն ոգեշնչած կազմակերպութիւններուն։

Շաւրմ») որբանոցը՝ 1990-ականներուն Պուրուշուտի, Ռուսաստանի եւ Քոնկոյի Դեմոկրատական Հանրապետութեան մէջ տեղի ունեցող էթնիք գտումներէն երեխաներուն փրկելու համար։ Կորսնցնելով իր 7 զաւակները՝ ան փրկած է աւելի քան 30 հազար երեխա։

Անցեալ տարի «Աւրորա» մրցանակին արժանացած էր Մարկարիթ Պարանկիցէն։ Ան հիմնած է «Խաղաղութեան Տուն» («Մէյսոն

Մեկնարկած է ժիրայր Սէֆիլեանի Գործով Դատավարութիւնը

Ընդդիմադիր Հիմնադիր խորհրդարանի առաջնորդի գործով առաջին դատական նիստը անցած է լարուած մթնոլորտի մէջ: Մօտ 15 վայրկեան տեւած նիստը յետաձգուած է գործով մեղադրեալներէն մէկու փաստաբանի բացակայութեան պատճառով:

Շէնգաւիթի վարչական շրջանի դատարանի ապակեպատ դահլիճին մէջ առանց բարձրախօսի հնարաւոր չէր լսել դատաւորին ու միւսներուն, ինչը յարուցած է ապակիի միւս կողմը գտնուողներու դժգոհութիւնը:

Միայն դատական նիստի աւարտին բարձրախօսի ձայնը կարգաւորուած էր, երբ դատաւորը արդէն յաջորդ դատական նիստի օրուայ մասին պայմանաւորուած էր փաստաբաններու ու դատախազներու հետ:

Ընդդիմադիր գործիչ Ժիրայր Սէֆիլեանն ու փաստաբանները կը շարունակեն յայտարարել, որ ան որեւէ յանցանք չէ գործած, եւ ճաղերու ետին յայտնուած է բացառապէս իր քաղաքական հայեացքներու համար: Դատական նիստին ետք Սէֆիլեանի փաստաբան Տիգրան Հայրապետեանը յիշեցուցած է Սէֆիլեանի քննադատութիւնը ապրիլեան պատերազմի ժամանակ 800 հեքթար հողատարածքը կորսնցնելու մասին. - «Դրանից յետոյ յարձակումներ եղաւ ժիրայր Սէֆիլեանի վրայ ամենատարբեր աստիճաններով»:

Ազատամարտիկ, ՇՈՒՀԻԻ առանձնակի գումարտակի հրամանատար Ժիրայր Սէֆիլեանը կը մեղադրուի շարք մը ծանր յօդ-

ուածներով գ ըստ մեղադրանքի, ան խուճը մը անձերու հետ նախնական պայմանաւորուածութիւն ունեցած է 24 Ապրիլ 2015-ին գանգուածային անկարգութիւններ հրահրել մայրաքաղաքի մէջ՝ բռնութիւն գործադրելու, գոյք ոչնչացնելու, ինչպէս նաեւ իշխանութեան ներկայացուցիչին գինուած դիմադրութիւն ցոյց տալու միջոցաւ եւ այդ գործի կազմակերպման համար նախապատրաստական գործողութիւններ կատարած է:

Բացի այս, ըստ մեղադրանքի, Սէֆիլեանը 2015 թուականի Նոյեմբերէն մինչեւ 2016 թուականի 18 Մայիսը ինկած ժամանակահատուածին կազմակերպուած խուճբի կազմին մէջ ապօրինի կերպով ձեռք բերած է, պահած եւ փոխադրած է հրազէն եւ ռազմամթերք, նպատակ ունենալով գէնքի գործադրմամբ, կեանքի համար վտանգաւոր բռնութիւն գործադրելով գաւթել եւ պահել ռազմավարական նշանակութեան շէնքեր եւ շինութիւններ:

Սարի Թաղեցիներու Հարագատները Արդարութիւն կը Պահանջեն

Անցեալ ամառուրնէ կալանաւորուած 10 սարի թաղեցիներու հարագատները հերթական անգամ պատառներով փողոց դուրս եկած էին, խօստովանելով՝ արդէն հաշիւը կորսնցուցած են, թէ վերջին մէկ տարուայ ընթացքին քանի բողոքի ցոյց ըրած են:

«Ես չգիտեմ՝ մենք բողոքում ենք ամէն տեղ, ամէն տեղ մեզ խօսք են տալիս, որ կը վերանայեն, որ ինչ-որ մի բան կը լինի, բայց դրանից ոչ մի փոփոխութիւն մեր տղաների գործի մէջ չի նկատուում», - «Ազատութեան» հետ գրոցի ժամանակ ըսած է կալանաւորուած Յարութիւն Թորոսեանի մայրը՝ Նազիկ Թորոսեանը:

Յիշեցնենք, անցած ամրան, երբ իրենց «Սասնայ ծռեր» անուանող զինուած խուճբի անդամները գրաւեցին ՀՀ ոստիկանութեան պարեկապահակային ծառայութեան գունդը եւ իրաւապահները գունդի տարածքի շուրջ անվտանգութեան գօտի ստեղծելու նպատակով արգելափակեցին մուտքը Երեւանի շարք մը փողոցներ, Սարի Թաղի զգալի մէկ մասը յայտնուեցաւ շրջափակման մէջ: Ընդ որում, այդ օրերուն որոշ ժամանակով անջատուած էր նաեւ թաղամասի ջրամատակարարումը, կազմատակարարումը, հեռախօսակապը: Այս զարգացումներու ֆոնին 19 Յուլիսին Սարի Թաղի մէջ բախում տեղի ունեցաւ ոստիկաններու ու քաղաքացիներու միջեւ, որմէ ետք 10 սարի թաղեցիներ կալանաւորուեցան գանգուածային անկար-

գութիւններու մասնակցելու եւ ոստիկանի նկատմամբ բռնութիւն կիրառելու մեղադրանքներով: Մեղադրանքը հաստատուելու պարագային անոնց կը սպառնայ 5-10 տարուան ազատազրկում:

Երեքշաբթի օրուայ բողոքի ցոյցի մասնակիցները կը պնդէին՝ իրենց որդիներն ու ամուսինները բողոքի ցոյցի դուրս եկած էին՝ պահանջելով վերականգնել կաթուածահար եղած թաղամասի կազմի, հոսանքի, ջուրի մատակարարումը եւ հանրային փոխադրութեան միջոցներու գործը: Մեղադրող կողմի պնդմամբ, սակայն, ցոյցը խաղաղ նպատակներ չէ ունեցած եւ ուղեկցուած է ոստիկաններու նկատմամբ ծանր բռնութեամբ:

Սարի թաղեցիներու հարագատները կը պնդեն՝ ընկերային պահանջներով բողոքի դուրս եկած քաղաքացիներուն նման ծանր մեղադրանքներ առաջադրելը անարդար է:

«Հենց միայն նրա համար, որ նրանք կարողացել են ըմբոստանալ եւ պահանջներ ներկայացնել կառավարութեանը՝ նրանց դէմ նման յօդուած են դրել», - ըսած է Նազիկ Թորոսեանը:

«Ոստիկանները կրակել են օդ, եւ բնականաբար այդ վիճակում մարդիկ վախեցած են՝ դիմում են ինքնապաշտպանութեան: Նա մի քար նետել է, բայց մենք փորձաքննութեամբ ստուգել ենք՝ այդ քարը ոչ մի վնաս չի հասցրել ոչ մէկին», - պնդած է ան:

ԵԱՀԿ Գրասենեակի Փակման Հարցը

Շարունակուած էջ 1-էն

վստահեցնելու համար, որ գրասենեակի փակումը կը նշանակէ՝ փակուած է համագործակցութեան միայն մէկ գլուխ, սակայն, բացուած են համատեղ աշխատելու նոր ճանապարհներ»:

ԵԱՀԿ-ը պիտի շարունակէ ներգրաւուած ըլլալ՝ տարբեր եղանակներով աջակցելով ընտրութիւններու անցկացման: Կան նաեւ ընթացքի մէջ գտնուող կարեւոր ծրագիրներ, որոնց մենք կը մասնակցինք առանձին կամ այլ միջազգային գործընկերներու հետ: Մենք նաեւ կը ձգտինք օգտագործել այդ գործընկերութիւնը՝ ապագային մեր ներգրաւուածութիւնը շարունակելու համար», - ըսած է Լամպերթօ Զանիերը:

ԵԱՀԿ երեւանեան գրասենեակի փակման մասին վերջնականապէս յայտնի դարձաւ այս ամսուայ սկիզբին, երբ Ատրպէյճանը խոչընդոտեց Հարաւային Կովկասի մէջ ԵԱՀԿ վերջին գրասենեակի պիւտձէի հաստատման՝ անհնարին դարձնելով 2000 թուականէն գործող երեւանեան գրասենեակի յետագայ գործունէութիւնը: Այն իր աշխատանքը պիտի դադարեցնէ 31 Օգոստոսէն սկսեալ:

ԵԱՀԿ բարձրաստիճան ներկայացուցիչները, Եւրոմիութիւնը, նաեւ Միացեալ Նահանգները ափսոսանք յայտնած էին գրասենեակի փակման կապակցութեամբ: Ատրպէյճանի իշխանութիւններու նախաձեռնութեամբ երկու տարի առաջ ալ փակուած էր Պաքուի մէջ ԵԱՀԿ գրասենեակը:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Նալպանտեանի բնորոշմամբ՝ Երեւանի մէջ ԵԱՀԿ գրա-

սենեակի փակման ուղղութեամբ Պաքուի քայլերը ուղղուած էին միջազգային այդ կառույցի դէմ: «ԵԱՀԿ վրիւար քարտուղարի այցելութիւնը տեղի է ունենում մի ժամանակահատուածում, երբ կազմակերպութիւնը ստիպուած է փակել մեր տարածաշրջանում իր վերջին գրասենեակը, քանի որ ԵԱՀԿ մասնակից պետութիւններից մէկը՝ Ատրպէյճանը, չարաշահելով վեթոյի իրաւունքը, փաստացի արգելափակեց ԵԱՀԿ երեւանեան գրասենեակի մանդատի երկարաձգումը:

Պաքուն սա փորձում էր ներկայացնել Ատրպէյճան-Հայաստան հարթութեան վրայ, սակայն, իրականում դա վերաբերում է ԵԱՀԿ-Ատրպէյճան յարաբերութիւններին, մի գործունէութիւն, որն ուղղուած է ԵԱՀԿ-ի դէմ», - ասու լիւսի ժամանակ յայտարարեց Կոնստանտին Նալպանտեանը:

«Ազատութեան» դիտարկման, թէ ԵԱՀԿ-ը կարծես ձեռնպահ մնացած է Ատրպէյճանի քայլերու վերաբերեալ գնահատական հնչեցնելէ, Լամպերթօ Զանիերը արձագանգած էր «Ինչպէս գիտէք, ԵԱՀԿ-ը կը գործէ քոնսենսուսի հիման վրայ, եւ մենք երբեք մատնացոյց չենք ըներ քոնսենսուսի ձեռքբերման խոչընդոտողին: Ուստի՝ մենք այս հարցին չենք մօտենար, մեղադրելով այս կամ այն երկրին՝ քոնսենսուսի մաս չկազմելու համար: Սակայն, ես ափսոսանք կը յայտնեմ այն փաստի կապակցութեամբ, որ ԵԱՀԿ երեւանեան գրասենեակը այլեւս պիտի չգործէ»:

Կոնստանտին Նալպանտեան ասու լիւսի ժամանակ նաեւ տեղեկացուցած է, որ մօտ 10 օրէն Երեւան ու Ստեփանակերտ պիտի այցելեն ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահները:

Հենրիխ Մխիթարեանը Պարգևատրուած է Հայաստանի Առաջին Աստիճանի Մետալով

Հայաստանի ազգային հաւաքականի եւ «Մանչեսթեր Յունայթեդ»-ի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը Հանրապետութեան տօնի առիթով պարգևատրուած է «Հայրենիքին մատուցած ծառայութիւնների համար» 1-ին աստիճանի մետալով: Հենրիխ Մխիթարեանը պարգևատրուած է հայկական սպորտի զարգացման գործին մէջ ունեցած աւանդի եւ Հայաստանը աշխարհին լաւագոյնս ներկայացնելու համար:

Լրագրողներու մէկու հարցին՝ իր որ կողմին հետ կը համեմատէ նախագահին ստացած մետալը, Մխիթարեանը պատասխանեց՝ «Ոչ մի կողմի հետ չեմ համեմատի, դրանք անհամեմատելի են»:

Հարցին, թէ ինչ է իրեն ըսած Սերժ Սարգսեանը մեղալը յանձնած

ատեն, Մխիթարեանը պատասխանեց, որ ան շնորհակալութիւն յայտնած է Հայաստանը աշխարհին լաւագոյն կերպով ներկայացնելու համար եւ շնորհաւորած է մեղալը ստանալու կապակցութեամբ:

Մխիթարեանը անդրադարձած է նաեւ Եւրոպայի լիկայի եզրափակիչ խաղէն ետք Հայաստանի դրօշը խաղաղաշտին մէջ բարձրացնելուն համր: Ան ընդգծած է, որ հայկական եռագոյնը բարձրացնելը իւրաքանչիւրի պարտականութիւնն է:

«Ինձ համար միշտ պատիւ է տարբեր վայրերում բարձրացնել Հայաստանի դրօշը: Այդ գաղափարը ես վաղուց էի ցանկանում իրագործել եւ ի վերջոյ ստացուեց, քանի որ մենք կարողացանք յաղթել Եւրոպայի լիկայում», նշեց Մխիթարեանը:

The New York Times-ը Պարզած է Էրտողանի Խուճրի Մասնակցութիւնը Ուաշինգթոնի Ծեծկոտուքին

Ամերիկեան հեղինակաւոր The New York Times պարբերականը մանրամասն լրագրողական հետաքննութիւն իրականացուցած է՝ կապուած Մայիս 16-ին Ուաշինգթոնի մէջ Թուրքիոյ դեսպանի կեցավայրի դիմաց տեղի ունեցած ծեծկոտուքի հետ: Ինչպէս կը հաստատուի «Արմէնբրէյս»-ը, լրատուամիջոցը մանրամասնօրէն ուսումնասիրած է դէպքի վայրին մէջ առնուած տեսանիւթերը՝ պարզելու, թէ արդեօք Թուրքիոյ նախագահի անվտանգութեան աշխատակիցները յարձակած են խաղաղ ցուցարարներու վրայ:

The New York Times-ը ուսումնասիրած է 24 տղամարդու, ինչպէս նաեւ նախագահ էրտողանի անվտանգութեան աշխատակիցներու գործողութիւնները:

Յուցարարներու վրայ յարձակում իրականացուցած տասը անձեր, ինչպէս կ'երեւի, պաշտօնապէս անվտանգութեան աշխատակիցներ են: Անոնք կը կրեն սեւ քոսթիւմներ, իսկ ականջներուն ունին ռատիօ-հաղորդիչ ականջակալներ: Բացի այդ, անոնք կը կրեն թրքական կրծքանշաններ ու ինքնութեան քարտեր: Այդ տղամարդոցմէ առնուած չորսը ունէին գէնք, իսկ անոնցմէ երկուքը այն մարդոց շարքին են, որոնք սկսած են ծեծկոտուքը: The New York Times-ը ուսումնասիրած է հինգ տարբեր անկիւնէ առնուած տեսանիւթեր, որոնց արդիւնքով արձանագրած է, որ յարձակողներէն մի քանին կը կրեն ինքնութեան քարտեր, որոնց վրայ կան Թուրքիոյ ու ԱՄՆ դրօշները, ինչպէս նաեւ Թուրքիոյ նախագահականի խորհրդանիշը,

ինչը կ'ապացուցէ, որ տուեալ անձը ԱՄՆ այցելած պատուիրակութեան կազմէն է:

Մարդոց միւս խումբը, որ առանձնացուցած է The New York Times-ը, «խաբի» գոյնի հագած վեց տղամարդիկ են: Լրատուամիջոցը նշած է, որ անոնց հագուստը շատ նման է թրքական անվտանգութեան աշխատակիցներու կողմէ ամրան կրուող համազգեստին: Տեսանիւթերուն մէջ կ'երեւի, թէ ինչպէս տղամարդիկ յարձակած են ցուցարարներու վրայ, ոտքով հարուածներ հասցուցած երկու կնոջ:

The New York Times-ի կողմէ առանձնացուած միւս խումբին մէջ իրենց որպէս էրտողանի աջակիցներ յայտարարած ութ անձեր են: Անոնք հիմնական կը կրեն սովորական հագուստ, գինուած չեն, յայտնի չէ անոնց կապը թրքական անվտանգութեան աշխատակիցներուն հետ, սակայն անոնք ծեծկոտուքի մէջ առանցքային դերակատարում ունին: Անոնցմէ երկուքը ամենաառաջ սկսած են հրմշտել ցուցարարներուն: Դեղին շապիկ կրող Ալիքեան Տերեճին բռունցքով հարուածած էր ցուցարարներէն մէկուն, որմէ ետք մէկ այլ ցուցարար բարձրախօսը նետած է անոր վրայ՝ վնասելով դէմքը: Քաղաքացիական հագուստով այս ցուցարարներէն մէկն ալ ոտքով հարուածներ հասցուցած է Լիւսի Ուսոյեանին:

Ամերիկեան լրատուամիջոցը առանձնացուցած է նաեւ Թուրքիոյ նախագահի շրջապատին մէջ գտնուած երեք անձ՝ անվտանգութեան

Շար.ը էջ 19

Գերմանացի Օրէնսդիրները Չեղարկած են Իրենց Այցը Թուրքիա

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ա ց ի օրէնսդիրները վերջին պահուն անակնկալ կերպով չեղարկած են իրենց այցը Թուրքիա, որ նախատեսուած էր 25-28 Մայիսին:

«Պատճառը Անգարայի կողմէ չափէն դուրս ճնշումներն են, բարձր օդակներէն պատգամաւորներուն չափնած են, որ այցելութիւնը անժամանակ է», - յայտարարած է Պոլնտեսթակի փոխնախագահ Քլաուտիա Ռոթը՝ աւելցնելով, որ թրքական կողմը նաեւ հրաժարած է ապահովել գերմանացի պատուիրակներու անվտանգութիւնը: «Սա փաստօրէն հաւասարագոր էր քաղաքական երկխօսութեան հրաժարելուն», - յայտարարած է Պոլնտեսթակի փոխնախագահը:

Կնթաղուէր, որ գերմանացի չորս պատգամաւորներէ բաղկացած պատուիրակութիւնը պիտի այցելէր Անգարա, Պոլիս եւ Տիարպէքի: Անոնք ծրարած էին հանդիպումներ ունենալ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան եւ խորհրդարանի ներկայացուցիչներու հետ՝ քննարկելու երկրի ներքաղաքական իրավիճակը, սահմանադրական փոփոխութիւններու հանրաքուէի հե-

տեւանքները եւ Եւրոմիութեան հետ յարաբերութիւնները:

ՆԱԹՕ-ի անդամ դաշնակից երկու երկիրներու միջեւ յարաբերութիւնները կտրուկ սրուած են աւելի քան մէկ տարի առաջ, եւ մինչ օրս այդ լարուածութիւնը ոչ միայն չի թուլանար, այլեւ օրէ օր աւելի կը վատթարանայ:

Նախօրէին էրտողան յայտարարած է, որ եթէ Գերմանիան կ'ուզէ հրաժարիլ ինձի լիքէն, ապա իրենց կը մնայ միայն «ցտեսութիւն» ըսել: Թուրքիոյ նախագահը այս մասին խօսած է Անգարայի մէջ՝ Պրիւքսէլ մեկնելէ առաջ, ուր երկ Հիւսիսատլանտիկ զինուորական դաշինքի անդամ երկիրներու իր գործընկերներու հետ պիտի մասնակցի ՆԱԹՕ-ի տարեկան գագաթնաժողովին:

Եւրոպայի Խորհուրդի Մէջ Դետաքննութիւն Սկսած է Ատրպէյճանի Կողմէ Կաշառակերութեան Գայթակղութեան Գործով

Եւրոպայի խորհուրդը հետաքննութիւն սկսած է՝ կապուած Ատրպէյճանի մասնակցութեամբ ԵՆԽ խորհրդարանական վեհաժողովին մէջ կաշառակերութեան գայթակղային դէպքի հետ: ԵՆԽՎ շարք մը պաշտօնեաներ կը մեղադրուին կաշառքի դիմաց Ատրպէյճանի օգտին որոշումներ կայացնելու մէջ: Այս մասին յայտնած է BBC-ն:

Մասնաւորապէս, կան կասկածներ, որ Ատրպէյճանը 2013 թուականին մեծապէս ազդած է ԵՆԽՎ որոշման վրայ, այդ ժամանակ կառուցը քուէարկութեան արդիւնքով մերժուած էր գերմանացի պատգամաւոր Քրիսթոֆ Շթրասըրի կողմէ ներկայացուած գեկոյցը, որ կը վերաբերէր Ատրպէյճանի մէջ մարդու իրաւունքներու ոտնահարումներուն ու կոչ կ'ընէր այդ երկրի իշխանութիւններուն ազատ

արձակել քաղաքացիականները: Համաձայն շրջանառուող լուրերու՝ ԵՆԽՎ անդամներէն մէկուն՝ Լուքա Վոլոնթէին վճարուած է աւելի քան 2.5 միլիոն ԱՄՆ տոլար, որպէսզի գեկոյցը չընդունուի:

ԵՆԽՎ-ի մէջ կաշառակերութեան գայթակղութեան գործը պիտի հետաքննեն երեք յայտնի փաստաբան՝ Մարդու իրաւունքներու եւրոպական դատարանի նախկին նախագահ Նիքոլաս Պրատցան (Միացեալ Թագաւորութիւն), հակահարկապահ հետաքննութեան գործով ֆրանսացի յայտնի դատաւոր Ժան-Լուի Պրոկիերը (Ֆրանսա) եւ Միեյ Նախկին դատաւոր Էլիզաբէթ Ֆուրան (Շուէտ):

Հետաքննութեան արդիւնքները Եւրոպայի խորհուրդը պիտի հրապարակէ 2017 թուականի վերջաւորութեան:

Bedros S. Maronian
818/500-9585

Siamanto B. Maronian
818/269-0909

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

<p>6300 Wilshire Blvd. Suite 1900 Los Angeles, CA 90048</p> <ul style="list-style-type: none"> • Life Insurance • Health Insurance • Group & Individual • Long Term Care • Disability 	<p>805 East Broadway Glendale, CA 91205</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estate Planning • Will & Living Trust • Full Annual Review • Mortgage Protection • College Planning 	<p>300 N. Lake Ave. Suite 500 Pasadena, CA 91101</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workman's Compensation • Employee Benefits • Annuity • IRA • 401K & 403B
--	---	---

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Անհրաժեշտ է

Coverage & Protection should be on the top of your priority list.

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ «ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՄ» ԾՐԱԳՐԻՆ

Շաբաթ, 20 Մայիս 2017-ին, առաւօտեան ժամը 9:00-ին, Հայ Աւետարանական Առաջին եկեղեցւոյ սրահէն ներս տեղի ունեցաւ Հայկազեան Համալսարանի եւ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան Հայկական Համալսարանի Բաժանմունքի գործակցութեան արդիւնք հանդիսացող «Լիբանանահայ Վարժարաններու Ուսուցիչներու Մասնագիտական Մշակում» միամեայ ծրագրի բացման հանդիսութիւնը, որուն ներկայ էին լիբանանահայ կրթական մշակներ, դպրոցներու տնօրէններ եւ աւելի քան 150 մասնակից ուսուցիչներ:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Լիբանանի եւ Հայաստանի օրհներգներու ունկնդրութեամբ, որմէ ետք ողջ ոյնի խօսքով ներկաները դիմաւորեց Հայկազեան Համալսարանի Մանկավարժութեան բաժանմունքի դասախօս՝ Շաղիկ Խուտավերտեան: Ան բարի գալուստ

համար արեւմտահայերէնի գոյատեւումը եւ անոր միջոցաւ հայցի ինքնութեան առողջ կազմաւորումը, պէտք է ձգտիլ ստեղծելու բարձրորակ հայ դպրոց՝ շեշտը դնելով մարդու ճիշտ հաւաքագրման եւ զարգացման վրայ:

Դոկտ. Փանոսեան աւելցուց, որ պէտք է կեդրոնանալ մանկավարժական արդի մեթոտաբանութեան վրայ, որ յատուկ է 21-րդ դարուն եւ կը բխի երեխաներու կարիքներու ուսումնասիրութենէն:

Ան շեշտեց Հայկազեան Համալսարանին հետ համատեղ պատրաստուած այս ծրագրին կարեւորութիւնը, որուն զուգահեռ Գ. Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան Հայկական Համալսարանի Բաժանմունքը կ'իրագործէ բազմազան այլ ծրագրեր: Իր խօսքի աւարտին, Դոկտ. Փանոսեան անգամ մը եւս անդրադարձաւ մարդու պատրաստելու եւ վերապատրաստելու

յայտնելէ ետք, հակիրճ կերպով ներկայացուց ծրագրին նպատակը, որ կը միտի ոչ միայն ուսուցիչներու զարգացման, նոր գիտելիքներու եւ հմտութիւններու ձեռքբերման, այլ կը նպաստէ առողջ եւ հաւասարակշռուած դաստիարակութեան առաջնորդող յատուկ մթնոլորտի եւ պայմաններու ստեղծման:

Ապա, խօսք առաւ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան Հայկական Համալսարանի Բաժանմունքի տնօրէն՝ Դոկտ. Ռազմիկ Փանոսեան, որ անդրադարձաւ անցնող հինգ տարիներուն ընթացքին բաժանմունքին կատարած ուսումնասիրութիւններուն եւ գործնական աշխատանքներուն, որոնց եզրայանգումը եղաւ ուսուցիչներու մասնագիտական մշակման այս ծրագիրը:

Ան նշեց, որ ապահովելու

շարունակական անհրաժեշտութեան:

Ապա, Հայկազեան Համալսարանի նախագահ վերապատուելի Դոկտ. Փօլ Հայտոսթեան, ողջունելէ ետք ներկաները այս լուրջ նախաձեռնութեան բացման հանդիսութեան, հաստատեց, թէ կը թական-դաստիարակչական գործը ուղղուած չէ միայն աշակերտին, այլ՝ կը տարածուի անոր անմիջական շրջապատէն դէպի նաեւ ազգային միջավայր:

Դոկտ. Հայտոսթեան յայտնեց, որ մարդուն պարծանքի պատճառ հանդիսացող գիտութեան ամբարումը կը թական մարդի միակ գործառնութիւնը չէ եւ պէտք է մտածել նաեւ առողջ հաղորդակցութեան, փոխվստահութեան, զարգանալու

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՈ ՎԱՍՏԱՏԵՑ ԱՅՍ ՏԱՐՈՒԱՅ ԴՐԱՄԱՀԱՒԱՔԻ ԹԵՄԱՆԵՐԸ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը հաստատեց այս տարուայ դրամահաւաքի թեմաները: «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Արա Վարդանեանը լրագրողների հետ զրոյցում նշեց, որ հոգաբարձուների խորհրդի 26-րդ նիստի ընթացքում քննարկուել են այս տարուայ դրամահաւաքի թեմաները, որոնք առաջարկուել են Արցախի Հանրապետութեան նախագահ Բակօ Սահակեանի կողմից:

«Թեմաները երկուսն են: Առաջինը խորքային հորերի ջրերի ծրագիրն է, որի շնորհիւ յոյս ունենք, որ Արցախում այս պահին չոռոգուող տարածքներում կը սկսուի ոռոգման գործընթացը: Այն շատ մեծ ազդեցութիւն կ'ունենայ գիւղատնտեսութեան զարգացման վրայ: Իւրաքանչիւր խորքային հորի հորատման համար պահանջուում է 50 հազար ԱՄՆ տոլար: Այս պահին կայ 180-200 այդպիսի հոր: Չեմ կարող ասել, թէ առաջին դրամահաւաքի արդիւնքում կը կարողանանք ամբողջութեամբ իրականացնել, բայց միանշանակ կ'ընդգծեմ, որ ծրագիրն ընդունուել է ոչ միայն մէկ տարուայ համար: Այն կը շարունակուի՝ փնտելով բարերարների», - «Արմենպրես»-ի փոխանցմամբ ասաց

Արա Վարդանեանը:

Երկրորդը՝ արեւային էներգիայի օգտագործման ծրագիրն է: Հիմնադրամը նման ծրագիր Հայաստանում իրականացրել է եւ փորձ ձեռք բերել: Միւս տարի Արցախում հնարաւոր կը լինի գրեթէ բոլոր գիւղերում սկսել արեւային էներգիայի օգտագործման ծրագիրը: Առաջին փուլում կ'ընդգրկուեն դպրոցներն ու համայնքային կեդրոնները, որոնց հոսանքի պահանջը կ'իրացուի արեւային էներգիայով: Արա Վարդանեանը համոզմունք յայտնեց, որ այս երկու ծրագրերը ունենալու են շարունակական բնոյթ, ինչպէս շարունակուում են բոլոր այն ծրագրերը, որոնք սկսել են տարիներ առաջ:

«Հիմնադրամի գործունեութեան 25 տարիների ընթացքում ունեցել ենք 700 հազար նուիրատուութիւն՝ 350 մլն ԱՄՆ տոլարի չափով: Թուերը բաւական խօսուն են: Գումարների զգալի մաս գոյանում է փոքր նուիրատուութիւններով: Շատ հպարտ ենք, որ հիմնադրամին սատարում են մեծ քանակով բարերարներ: Համոզուած ենք, որ կը գայ մի օր եւ մենք կը փաստենք, որ մեզ սատարում է ոչ թէ 700 հազար, այլ 10 մլն բարերար», - յաւելեց նա:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցեք «Մասիս» Շաբաթաթերթին

T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

ՊԱՏՐԱՍ Է 2018-Ի ԱՄԵՐԻԿԱՅԱՅ ԾԱՂԿԱՍԱՅԼԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ

Ամերիկահայ Ծաղկասայլի Ընկերակցութիւնը (American Armenian Rose Float Association) արդէն իսկ թողարկած է նախագիծը յաջորդ հայկական ծաղկասայլին, որ պիտի մասնակցի Յունուար 1, 2018-ին կայանալիք Փասատինայի 129-րդ Վարդատօնին: Չորրորդ յաջորդական տարին է, որ հայկական ծաղկասայլը հանդէս պիտի դառնայ Փասատինայի հռչակաւոր վարդատօնին:

«Հայկական Արմատներ» թեման կրող հայկական ծաղկասայլը նուիրուած պիտի ըլլայ հայ մայրերուն, դուստրերուն, քոյրերուն, եւ մեծ մայրերուն՝ իբրեւ ներշնչման, յոյսի, ուրախութեան, եւ լաւատեսութեան աղբիւրներ - իբրեւ անհատներ, որոնց բարի ու սիրտը արարքները կը հարստացնեն ուրիշներու կեանքերը, եւ որոնց անսակարկ սէրը կը ստտարէ իրենց համայնքներու եւ ազգի մեծութեան:

Հայկական ծաղկասայլի թեման կ'արտացոլէ Փասատինայի 129-րդ Վարդատօնի ընդհանուր թեման, որն է՝ «Նպաստել Մարդկութեան Վերելքին»: Ինչպէս 2017-2018-ի Վարդատօնի նախագահ Լանս Թիպլեթ կը բացատրէ, «Այս թեման կերպ մըն է պատուելու եւ երախտագիտութիւն յայտնելու մեր համայնքներու այն բոլոր անդամներուն, որոնք անձայնօրէն, առանց ճանաչում կամ վարձատրութիւն ակնկալելու, կը կատարեն անձնուէր, առատաձեռն, եւ ազնիւ արարքներ՝ ուրիշներու օգտակար ըլլալու համար»:

Հայկական նոր ծաղկասայլի նախագիծին հեղինակն է Ամերիկահայ Ծաղկասայլի Ընկերակցութեան Հոգաբարձութեան անդամ Ճանի Քանունճին: Ըստ նախագիծին, ծաղկասայլի կեդրոնը կը գտնուի կիսարձանը հայ աւանդական տարազով ու գլխազարդով երիտասարդ կնոջ մը, որ հոգ կը տանի նորաթիթ նուննիի մը: Այս վեհաշուք արձանի առջեւն ու ետեւը տեղադրուած են հայկական մշակոյթն ու ինքնութիւնը ներկայացնող ստեղծագործութիւններ, ներառեալ հայկական գորգեր եւ մեծակ նուռեր:

Մինչ գորգերուն կարգ մը զարդաշարերը հայ դասական ճարտարապետութենէ եւ արքայական

կնքաբանութենէ կը սերին, անոնց յետնապատկերային գոյները եւս հարուստ են խորհրդանշական իմաստներով: Այսպէս, օրինակի համար, կանաչը կը խորհրդանշէ յոյս, վերանորոգում, կեանք, եւ գարուն, իսկ կարմիրը կը խորհրդանշէ գեղեցկութիւն, հարստութիւն, քաջութիւն, երջանկութիւն, եւ հաւատք:

2018-ի Նոր Տարուայ օրը, Փասատինայի մէջ գրեթէ 700,000 հանդիսատես պիտի հետեւի վարդատօնի երթին. իսկ պատկերասփիւռի եւ համացանցի միջոցով ձեռնարկը պիտի տեսնուի 245 երկիրներէ եւ հողատարածքներէ:

Ինչպէս նախորդ տարիներուն, մօտ 600 կամաւորներ պիտի աշխատին 2018-ի հայկական ծաղկասայլի զարդարման վրայ: Նկատի ունենալով ծաղկասայլի շինանիւթերու եւ կառուցման մեծ ծախսը, Ամերիկահայ Ծաղկասայլի Ընկերակցութիւնը մեր համայնքին կոչ կեւոզղէ առատաձեռնօրէն մասնակցելու այս համահայկական ծրագրի իրականացման: Տուրքէ գերծ նուիրատուութիւններ կարելի է կատարել Ամերիկահայ Ծաղկասայլի Ընկերակցութեան կայքին միջոցաւ՝ aarfa.org, կամ չէքեր ուղարկելով հետեւեալ հասցէին՝ American Armenian Rose Float Association, P. O. Box 60005, Pasadena, CA 91116:

ԳԱԼԻՖՈՐՆԱՅԱՅ ԼԵՈՆԳՆԱՑՆԵՐՈՒ ԻՆՔՆԱՏԻՊ ՆԱԽԱԶԵՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԲԱՅԼԱՐՇԱԲ ԳՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԲ-ՅԻՒՍԻՍ ԼԵՈՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Շուրջ չորս տարիներ առաջ Գալիֆորնիոյ մէջ հիմնուած Հայ Լեռնագնացներու Ընկերակցութիւնը (Armenian Hikers Association - AHA) արագօրէն սկսաւ ժողովրդականութիւն վայելել թէ Լոս Անճելոսի եւ թէ բովանդակ նահանգին մէջ:

Արդարեւ հայ լեռնագնացները խորքին մէջ բնութենապաշտներ են եւ քայլարշաւները իրենց համար բազմաբնոյթ նշանանակութիւն ունին, յատկապէս առողջապահական եւ ընկերային տեսակէտէն: Անոնք իրենց շաբաթական կանոնաւոր եւ տարբեր ձեւաչափի ու մակարդակի քայլարշաւներով արդէն նուաճած են բաւական բլուրներ ու լեռներ:

Գալիֆորնիոյ հայ լեռնագնացները խանդավառուած իրենց տեղական յաջողութիւններէն, 2014 թուականին բարձրացան մեր պատմական Արարատ լեռը եւ յաջորդ տարին 2015ին առաւել մեծ թիւով նուաճեցին Մասիսի գագաթը:

Իրենց շարունակական յաջողութիւններով գօտեպնդուած անոնք ջանացին Հայաստանի մէջ եւս հիմնել համանուն կազմակերպութիւն մը: Այս բարի ցանկութիւնը յայտնեցին Հայաստանի անուանի եւ համակրելի լեռնագնած Գէորգ Գասպարեանին որ նախապէս իրենց ուղեկցած էր դէպի Արարատի բարձունքը կատարուած արշաւախումբին հետ:

Այս առիթով եւ ընդառաջելով բազմաթիւ դիմումներու վերջերս Հայաստանի պատկան մարմինները

քաջալերած եւ վաւերացուցած են նման կազմակերպութիւն մը, որ այսուհետեւ պաշտօնապէս կոչուած է «Հայաստանի Լեռնագնացների Ընկերակցութիւն»: Նորանշանակ կառույցի ղեկավարն ու ներկայացուցչին է երիտասարդ եւ փորձառու լեռնագնաց Գէորգ Գասպարեանը: Ան արդէն սկսած է պատրաստել լեռնային արահետներու գծանմուշներ:

Հայաստանի եւ Գալիֆորնիոյ լեռնագնացներու զոյգ կազմակերպութիւնները միասնաբար որոշած են զարկ տալ հայրենի լեռնագնացութեան: Առաջին հերթին տարբեր լեզուներով ցուցանակներ պիտի պատրաստուին եւ գետեղուին գլխաւոր արահետներու քառուղիները եւ անկիւնադարձերու վրայ: Պիտի ստեղծուին նաեւ այլ յարմարութիւններ եւ դիւրութիւններ եւս, որոնք պիտի համապատասխանեն միջազգային մակարդակներու:

Նման միջոցառումներ կենսագործելով մեծապէս խրախուսուած պիտի ըլլան թէ ներքին եւ թէ միջազգային լեռնագնացութեան հետեւորդները: Այսպիսով բարենպաստ պայմաններ ստեղծած կ'ըլլան նաեւ զբօսաշրջութեան եւ երկրի զիւղական շրջաններու տնտեսութեան զարգացման տեսակէտէն:

Լեռնագնացներու զոյգ ընկերակցութիւնները՝ պատկան

Շար.ը էջ 19

www.massisweekly.com
Updated every Friday

Unison & Friends

"Unison Duet" in collaboration with brilliant guest musicians will present a new concert program "UNISON and FRIENDS" on

June 11 at 5pm.

At the location
Saint Gregory Armenian Apostolic Church of Pasadena,
2215 East Colorado Blvd., Pasadena CA 91107

Ruben Aghiyanyan
violin

Shushan Hakobyan
piano

Chika Inoue
saxophone

Vaga Martirosyan
bass

Hovhannes Alanakyan
Cello

Kristina Davlatyan
soprano

Lilit Zakaryan
violin

"The Los Angeles Belles"
vocal ensemble.

JOIN US FOR BEAUTIFUL MUSIC,
GREAT FOOD, ENTERTAINMENT, SOCIALIZING AND MUCH MORE!

Make your reservations by phone
(818) 856 5585
(818) 371 8554

Tickets \$35
TicketMicket.com
818.265.0506
E-Mail: unisonduet@gmail.com

Massis Weekly

Volume 37, No. 21

Saturday, June 3, 2017

OSCE Vows Continued Engagement in Armenia After Office Closure

YEREVAN (RFE/RL) — The Organization for Security and Cooperation in Europe will continue to promote wide-ranging reforms in Armenia despite the closure of its Yerevan office forced by Azerbaijan, OSCE Secretary General Lamberto Zannier said on Tuesday.

"The closure of the office does not mean that we will conclude our cooperation with Armenia," Zannier said during a visit to Yerevan. "There are many important issues on our agenda."

"We will therefore try to find

various ways of working together and ensuring that the closure of the office only means that one chapter of our cooperation has been closed but other avenues of joint work have opened up," he told a joint news conference with Foreign Minister Edward Nalbandian.

The OSCE office has implemented projects relating, among other things, to human rights, tax and police reforms, gender equality and press freedom ever since it was opened in 2000.

Continued on page 3

Dr. Tom Catena – 2017 Aurora Prize Laureate

YEREVAN -- The \$1 Million Aurora Prize for Awakening Humanity was awarded to Dr. Tom Catena, a Catholic missionary from Amsterdam, New York who has saved thousands of lives as the sole doctor permanently based in Sudan's war-ravaged Nuba Mountains where humanitarian aid is restricted. The Aurora Prize, granted by the Aurora Humanitarian Initiative on behalf of the survivors of the Armenian Genocide and in gratitude to their saviors, was announced at a ceremony in Yerevan, Armenia on May 28. He was selected as the 2017 Aurora Prize Laureate from more than 550 nominations submitted from 66 countries.

Dr. Catena will receive a \$100,000 grant and the opportunity to continue the cycle of giving by donating the accompanying \$1,000,000 award to organizations of his choice. Dr. Catena will donate the award to three organizations:

African Mission Healthcare Foundation (AMHF), USA
Catholic Medical Mission Board

(CMMB), USA?

Aktion Canchanabury, Germany
For the last nine years, Dr. Catena – known by locals as "Dr. Tom" – has been on-call 24 hours a day, seven days a week at the Mother of Mercy Catholic Hospital to care for the more than 750,000 citizens of Nuba amidst ongoing civil war between the Government of Sudan and the Sudanese People's Liberation Movement. Patients have been known to walk for up to seven days to receive treatment for injuries from bombing attacks and ailments varying from bone fractures to malnourishment and malaria. It is estimated that Dr. Catena treats 500 pa-

Continued on page 2

California State Assembly Committee Passes "Divestment from Turkish Bonds" Bill

SACRAMENTO, CA -- California State Assembly Appropriations Committee has approved "Divestment from Turkish Bonds" Bill, authored by Assemblymember Adrin Nazarian (D-46), on May 26.

The approval of Assembly Bill 1597 (AB 1597), known as the Divestment from Turkish Bonds Act, comes on the heels of the bill's passage in April 2017, with a 5-0 vote, in the State Assembly's Committee on Public Employees, Retirement, and Social Security (PERSS), chaired by Assemblymember Freddie Rodriguez (D-52).

"I am humbled and grateful for my colleagues in the Assembly for joining with me to fight for justice for the 1.5 million Armenian souls who perished in the Genocide," stated Assemblymember Nazarian. "If Turkey continues to fund Armenian Genocide deniers they must be financially punished," he added.

Upon the enactment of a federal law imposing sanctions on Turkey, AB 1597 would prohibit the boards of the California Public Retirement System (CalPERS) and California State Teachers' Retirement System (CalSTRS) from "making additional or new invest-

ments or renewing existing investments issued, owned, controlled, or managed by the government of Turkey."

Prior to the vote in the PERSS Committee, the Armenian Assembly of America submitted a letter of support in favor of the passage of AB 1597. In the letter, the Armenian Assembly emphasizes that "a vote in favor of this bill would underscore California's longstanding commitment towards the protection of universal human and civil rights, and send a clear signal to repressive regimes, the world over, that California invests in countries which do right by their respective citizens."

H.Res. 354 Condemns Turkish Violence Against Peaceful Protesters

Resolution Unanimously Passes House Foreign Affairs Committee

WASHINGTON, D.C. – The US House Foreign Affairs Committee, unanimously adopted House Resolution 354, reported the Armenian Assembly of America (Assembly). H. Res. 354 condemns the violence against peaceful protesters outside the Turkish Ambassador's residence on May 16, 2017, and calls for measures to be taken to prevent similar incidents in the future. House Foreign Affairs Chairman Ed Royce (R-CA) was joined by Ranking Member Eliot Engel (D-NY), Majority Leader Kevin McCarthy (R-CA), and Democratic Whip Steny Hoyer (D-MD) in introducing H.Res. 354, requesting "the perpetrators to be brought to justice."

On the passage of H.Res. 354, Chairman Royce said: "Armed members of President Erdogan's security detail savagely beat, choked and kicked protesters in an unprovoked assault aimed at silencing these American citizens' right to free speech and assembly. This timely resolution sends a clear signal to the Turkish government that we will not allow any foreign government to stifle the rights of our citizens."

H.Res. 354 says that "any Turkish security officials who directed, oversaw, or participated in efforts by Turkish security forces to illegally

suppress peaceful protests on May 16, 2017, should be charged and prosecuted under United States law." The Resolution continues: "the United States should take steps to strengthen freedoms for the press and civil society in countries such as Turkey, and combat efforts by foreign leaders to suppress free and peaceful protest in their own countries."

Shocked to see Erdogan's thugs attacking peaceful protesters, Ranking Member Engel stated: "I had been invited, actually, to go to that meeting at the Turkish Embassy. I didn't go, and I'm glad I didn't go because I was just horrified when I heard what happened...This Resolution calls for those responsible to face justice. This is a much bigger issue. We've seen a troubling pattern from Turkey in recent years, but if Turkish government officials come to our country and try to stifle American democracy and freedom of speech, there must be consequences."

German MPs Cancel Turkey Trip Amid High Tensions

BERLIN -- German lawmakers canceled a visit to Turkey where they had planned to talk to opposition lawmakers, governors and rights groups about last month's referendum, saying Ankara had refused to give them a security detail.

Claudia Roth, a Green Party lawmaker and vice president of the Bundestag (German lower house), said on Wednesday Turkish officials had informed her the German delegation would have neither access to parliament in Ankara nor security guards.

The visit's cancellation is likely to further strain relations between the two NATO allies that have deteriorated over Turkey's refusal to allow German parliamentarians access to troops based at the Incirlik air base.

"Yesterday we received the information that the highest level on the Turkish side considers that at the moment it is not suitable for German members of parliament to conduct political discussions in Turkey," Roth said.

"This is de facto a rejection of political dialogue. It is a red card for the German parliament."

A Turkish Foreign Ministry spokesman said: "At this stage, it was thought that it would be better if this visit did not take place, and the demanded meetings were not scheduled for this reason." The spokesman declined to comment why it would be better to cancel the visit.

Turkey has refused permission for German lawmakers to visit Incirlik, where roughly 250 German soldiers are stationed as part of the coalition against Islamic State militants.

Defence Minister Ursula von der Leyen has said she is looking for an alternative base for the troops and that Jordan is an option.

The parliamentary delegation headed by Roth had also wanted to meet the governor of Diyarbakir, the main city in Turkey's mainly Kurdish southeast.

Relations between the two countries soured in the run-up to Turkey's April 16 referendum that approved an increase in President Tayyip Erdogan's powers, which alarmed Western allies concerned about a drift towards authoritarian rule in Ankara.

Erdogan angered German and European officials by accusing Germany of "Nazi-like" tactics after some local authorities, citing safety concerns, canceled rallies of expatriate Turks to be attended by Turkish ministers to campaign for the referendum.

Turkey Court Accepts 3rd Indictment on Hrant Dink Murder Case

ISTANBUL (News.am) — The third indictment on Hrant Dink murder case was finally accepted by the Istanbul 14th Court for Serious Crimes.

When this indictment was twice rejected by the court, Prosecutor Gökalp Kökçü, who examines this murder case, had appealed this court decision, and as a result, it was decided to accept this indictment, according to Cumhuriyet (Republic) daily of Turkey.

Kökçü had motioned that the third indictment be accepted and joined to the main murder case.

The third indictment on this murder case brings charges against current and former high-ranking military

servicemen, police officers, and state employees.

Journalist Hrant Dink, the founder and chief editor of Agos Armenian bilingual weekly of Istanbul, was gunned down on January 19, 2007, outside the then office of this newspaper.

In 2011, the perpetrator, Oğün Samast, was sentenced by a juvenile court to 22 years and ten months for the murder.

After long court proceedings and appeals, however, a new probe was ultimately launched in this murder case, and regarding numerous former and serving senior Turkish officials' complicity in this assassination.

Dr. Tom Catena – 2017 Aurora Prize Laureate

Continued from page 1

tients per day and performs more than one thousand operations each year.

On being named the 2017 Aurora Prize Laureate, Dr. Catena said, "We all have an obligation to look after our brothers and sisters. It is possible that every single person can make a contribution, and to recognize that shared humanity can lead to a brighter future. With my faith as my guide, I am honored to continue

to serve the world and make it a better place."

"Dr. Catena is an inspiration for to anyone who has ever doubted humanity. Despite tremendous injustice and sacrifice, he has dedicated his life to ensuring that the next generation has a brighter future," said Vartan Gregorian, President of the Carnegie Corporation of New York, co-founder of the Aurora Humanitarian Initiative, and Aurora Prize Selection Committee member. "His service to others is an inspira-

Opposition Activist Zhirayr Sefilian Goes on Trial

YEREVAN (RFE/RL) -- A trial of Zhirayr Sefilian began in Yerevan on Friday almost one year after the radical opposition figure was arrested on charges of plotting an armed revolt against the Armenian government.

Sefilian, who leads the Founding Parliament opposition movement, stands accused of acquiring weapons and forming an armed group in late 2015 to seize government buildings in Yerevan. Several other suspects in the case are also under arrest and are defendants in the trial.

Justice Tatevik Grigorian, the judge presiding over the proceedings, made a decision today to adjourn the hearing as the lawyer of one of the defendants was absent. The next court hearing is scheduled for May 30.

After the court hearing Sefilian's lawyer Tigran Hayrapetian claimed that the investigative body had failed to prove the oppositionist indeed committed the acts he is charged with.

State prosecutors claim that the alleged plot was foiled when the weapons allegedly acquired by Sefilian were discovered by the police. According to their indictment submitted to the court, some members of the armed group also refused to participate in what the

prosecutor describe as Sefilian's plan to launch an attack that would have endangered the lives of Armenian army soldiers. The investigators have not yet elaborated on this allegation.

Sefilian and other senior members of Founding Parliament deny the charges as politically motivated.

Sefilian was arrested in June 2016 less than one month before three dozen gunmen affiliated with Founding Parliament seized a police station in Yerevan. The gunmen demanded that President Serzh Sarkisian free their leader and other "political prisoners" and step down. They surrendered to law-enforcement authorities following a two-week standoff which left three police officers dead.

Armenia, Cyprus Sign Action Plan on Defense Cooperation

NICOSIA (armradio) — Defense Ministers of Armenia and Cyprus Vigen Sargsian and Christoforos Fokaides discussed avenues for deepening defense ties between the two countries, as they met in Cyprus Monday.

Christoforos Fokaides voiced hope that the first official visit for the Armenian Defense Minister since 20002 would give new impetus to bilateral relations.

According to him, the centuries-old Armenian-Cypriot relations, the common interests and challenges serve as important prerequisites for the deepening the ties. He emphasized the role of Armenians, who established in Cyprus back in the 5th century and served a unique bridge between the two countries.

Armenian Defense Minister Vigen Sargsian, in turn, expressed gratitude for the participation of Cyprus' President and Parliament

Speaker for attending events dedicated to Armenian Genocide centennial in 2015.

Minister Sargsian said there are two programs for deepening the defense ties – a minimum program, which includes the steps that need to be taken in the coming months, and a maximum program meant for a longer-term cooperation.

Vigen Sargsian briefed his counterpart on the situation at the Artsakh-Azerbaijan line of contact. The Defense Minister of Cyprus welcomed the Armenian side's commitment to solve the issue exceptionally in a peaceful way, despite periodic provocations on the part of Azerbaijan.

Following the meeting the parties signed the Action Plan for defense cooperation between Armenia and Cyprus in 2017, as well as an agreement between the Governments of Armenia and Cyprus on mutual protection of secret information.

tion, and it is our hope that the individuals he has saved will continue the cycle of gratitude by becoming saviors themselves."

Leading international humanitarian figures and Aurora Prize Selection Committee members, including Gareth Evans, Hina Jilani, Leymah Gbowee, Shirin Ebadi, Ernesto Zedillo and Vartan Gregorian, were in attendance to celebrate the 2017 Aurora Prize Laureate.

Guests of the Aurora Prize Ceremony also honored the exceptional

contributions of the other four 2017 Aurora Prize finalists: Ms. Fartuun Adan and Ms. Ilwad Elman, the Founders of the Elman Peace and Human Rights Centre in Somalia; Ms. Jamila Afghani, the Chairperson of the Noor Educational and Capacity Development Organization in Afghanistan; Mr. Muhammad Darwish, a medical doctor at the Madaya Field Hospital in Syria; and Dr. Denis Mukwege, a gynecological surgeon and Founder of the Panzi Hospital in the Democratic Republic of Congo.

Mkhitarian Awarded With an Order for his 'Services to Armenia'

YEREVAN — President Serzh Sargsyan has awarded Armenian National Football Team and Manchester United midfielder Henrikh Mkhitaryan with 1st degree Order for “Services to the Motherland” on the occasion of the Republic Day on May 28, reports Armenpress.

The Armenia captain received the order for his ‘brilliant performances and for worthily presenting Armenia to the world.’

After the awards ceremony, Mkhitaryan told reporters he is very proud of being awarded by the President, and expressed hope this will contribute to the development of Armenian sport in future as well.

Asked which of his goals can be

compared with the President’s Order, Mkhitaryan said: “I will not compare it with any of the goals, they are incomparable”.

Asked what the President told him while awarding the Order, Mkhitaryan said the President thanked for presenting Armenia at best in the world and congratulated on being awarded with the Order.

Commenting on his decision to raise the Armenian flag after Europe League Final, Mkhitaryan said it is everyone’s duty to raise the Armenian flag. “It’s always an honor for me to raise the Armenian flag in different places. I had that idea long ago and finally I managed to do it as we won the Europe League”, Mkhitaryan said.

Swiss Historian Hans-Lukas Kieser - 'Anti-Armenian Sentiment Was Central Part of Talaat Pasha's Life'

YEREVAN -- Swiss historian Hans-Lukas Kieser has finally arrived in Armenia after 35 years of studying and touching upon Armenia and the Armenian Genocide. He is happy and excited, because during all those years he thought about coming to Armenia.

“I like Armenia very much, also the hospitality of the people. I can say that life is blossoming here. Here, I see culture, I see statues of not only heroes and politicians in the capital, but also writers and musicians –this is a sign of life, potential”, he told reporters.

The historian, who was bestowed the Armenian Presidential Award for his prominent work on the Armenian Genocide history, said that Turkey is experiencing a déjà vu in the sense that history doesn’t repeat, rather political models do.

“Meaning specific elements are repeating now, which however aren’t promising and don’t lead to the future. This is the feeling which I get when I look at Turkey. The hopes which we had during the democratization years –2002-2010 – are shattered, and models are being repeated. History is never repeated, only models, policy and ideas”, he said.

Although Hans-Lukas Kieser doesn’t see any prospect for Turkey recognizing the Armenian Genocide anytime soon, nevertheless he finds it positive that the local politicians raise the issue.

“This is the first time when Parlia-

mentarians openly speak about the Genocide, the representative of the Democratic People’s Party even spoke about a proposal of recognition. I believe this is a potential which is being grossly pressured, but it is impossible to kill potential – even if it seems hopeless, it can easily be transformed”, he said.

The Swiss historian said he has completed studying Talaat Pasha’s biography, which will be published in Spring of 2018.

“I’ve put forward two points in this study. First of all, I showed that Talaat was a dominant political figure, he was definitely the first, not Jemal Pasha, neither Enver. He was the man on whose shoulders Ataturk built the Turkish Republic. The other important point which I showed is that Armenia and the Armenian Genocide, his Armenophobic policy had a central place in his life”, he said.

American Armenian Rose Float Association Releases 2018 Float Design

LOS ANGELES – The American Armenian Rose Float Association (AARFA) has released the design for the next Armenian rose float, which will take part in the 129th Pasadena Tournament of Roses, on January 1, 2018. This will be the Armenian rose float’s fourth consecutive participation in the world-renowned tournament.

Carrying the theme “Armenian Roots,” the new Armenian rose float will be dedicated to Armenian mothers, daughters, sisters, and grandmothers, as individuals who are the foundation of acts of kindness that enrich the lives of others; who are a source of inspiration, hope, joy, and optimism; and whose unconditional love contributes to the greatness of their communities and nation.

The theme of the Armenian rose float echoes the general theme of the 129th Pasadena Tournament of Roses, which “Making a Difference.” As described by Lance Tibbet, president of the 2017-2018 Tournament of Roses, “The ‘Making a Difference’ theme is a way to honor and celebrate all of the people in our communities who, quietly and without desire for reward or recognition, act in selfless, generous, and kind ways to aid or benefit others.”

The design of the new Armenian rose float was conceived by AARFA Board member Johnny Kanounji. The

centerpiece consists of the bust of a young woman dressed in traditional Armenian garments and headgear and tending a young pomegranate tree. The elements in the back and front of the imposing centerpiece comprise a colorful pastiche of Armenian motifs, including Armenian carpets and pomegranates. While some of the patterns of the carpets are nods to ancient Armenian architecture and heraldry, their background colors are also rich in symbology. The green, for instance, symbolizes hope, renewal, life, and spring; and red symbolizes beauty, wealth, courage, joy, and faith.

On New Year’s Day, 2018, the Pasadena Tournament of Roses will be seen by about 700,000 spectators in Pasadena and a global audience in 245 countries and territories.

As in previous years, some 600 community volunteers will work on the floral assembly of the 2018 Armenian rose float. Given the considerable cost of materials and construction of the float, the AARFA is appealing for generous grassroots community support. Tax-deductible donations can be made online at www.aarfa.org or sent to the following address: American Armenian Rose Float Association, P.O. Box 60005, Pasadena, CA 91116.

OSCE Vows Continued Engagement in Armenia

Continued from page 1

Azerbaijan vetoed late last year a further extension of its mandate, objecting to a humanitarian demining program sponsored by it in Armenia. It claimed that the program could “strengthen” the Armenian military in the Nagorno-Karabakh conflict.

Armenia has repeatedly shrugged off those allegations. It says that Baku is simply keen to force the closure of the Yerevan office after having a similar OSCE office in Baku shut down in 2015 in line with its poor human rights record.

OSCE decisions on opening such missions and extending their activities have to be unanimously approved by all 57 member states of the organization.

Baku did not drop its objections even after the Armenian government agreed in January to exclude demining from the wide range of OSCE ac-

tivities in Armenia. Its uncompromising stance prompted a stern warning from the United States, with a senior U.S. diplomat saying in February that the office closure would “reflect poorly on Azerbaijan.”

A representative of Austria, the current holder of the OSCE presidency, told the OSCE’s Permanent Council in Vienna on May 4 that the Azerbaijani government remains adamant in demanding the shutdown.

The issue seems to have dominated Zannier’s separate meetings with Nalbandian and President Serzh Sarkisian. The OSCE secretary general described the talks as “useful” in a written statement issued later in the day. “I would like to see the achievements of the Office preserved and built upon as far as possible,” he added.

NAASR Receives \$225,000 Grant from Massachusetts Cultural Facilities Fund

BELMONT, MA—The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) received on May 18, 2017, a grant of \$225,000 from the Massachusetts Cultural Facilities Fund of the Massachusetts Cultural Council to go toward construction of an elevator and other accessibility features as part of NAASR's \$4.5 million project for its headquarters on Concord Avenue in Belmont. With this grant NAASR has commitments for 70% of the total budget.

NAASR's aim is to transform its building, which has remained virtually unchanged since its purchase in 1989, and to welcome the public with a redesigned bookstore, lounge café, scholars' conference room, and garden atrium and solarium, encouraging research, study, lectures, informal gatherings, and professional activities centered around Armenian Studies. The building transformation is being overseen by Symmes Maini & McKee Associates (SMMA) of Cambridge, MA.

Renovations to the building, funded in part with this grant, will bring the building into compliance with the Americans with Disabilities Act (ADA) by adding an elevator serving all levels, an entry ramp, and accessible rest rooms. The renovation will also add a fourth level (third story) to the building, with a 150-person event hall and state-of-the-art audio-visual technology to allow live streaming and remote participants and presenters from throughout the world.

"This grant is essential in helping to preserve our rare holdings for future generations and make them accessible to all," said Yervant Chekijian, NAASR's Chairman of the Board. "With the latest technologies incorporated into the building, we will be able to connect people from around the world and truly become a global center for Armenian Studies."

The initial reason for NAASR's capital project was to preserve NAASR's rare books, periodicals, and archives in NAASR's Edward and Helen Mardigian Library, one of the top five publicly accessible Armenian Studies libraries in the world, soon to reach 40,000 volumes in diverse languages and alphabets, with holdings dating to the 1600s.

The library has grown to become world class and is a living legacy of culture and history after the Armenian Genocide. NAASR's holdings are mostly in Armenian, but many are in Turkish, Persian, Russian, French, En-

glish, Arabic, and German, and other languages, and NAASR welcomes anyone to browse and study in the library.

The inspiring design and upgraded accessibility will draw professionals, students, scholars, thought leaders, genealogical researchers, and the general public into the building to attend evening programs, study, conduct research, browse the bookstore, and connect with each other.

Founded in 1955, NAASR is the only national, non-profit organization serving as a bridge between Armenian Studies scholars and the public, to preserve and enrich Armenian culture, history, and identity for future generations. Each year, NAASR hosts over 40 lectures on a wide range of topics from 5th century art to contemporary realities in the Republic of Armenia and the Near East.

NAASR lectures reach a multi-generational audience, which includes students, professionals, and the general public, and encompasses NAASR's contemporary topics series, supported by Calouste Gulbenkian Foundation, with programs on Syrian Armenians, Nagorno-Karabagh, Armenian identity, and diasporan involvement in Armenia's development.

Each year, NAASR awards grants to scholars and recently helped to fund Prof. Taner Akçam's groundbreaking work uncovering lost evidence about the Armenian Genocide. NAASR also operates one of the largest English-language bookstores on Armenian topics, available onsite and online through NAASR's website at www.naasr.org.

NAASR's mission is to foster Armenian Studies and build community worldwide to preserve and enrich Armenian culture, history, and identity for future generations. NAASR achieved its initial ambitious goal of advancing Armenian Studies by raising funds to help endow the first chairs of Armenian Studies at Harvard and UCLA less than 50 years after the Armenian Genocide, and has since gone on to support other endowed positions, which now exist at 13 universities, increasing awareness of Armenian contributions to world culture and civilization, and laying the factual foundation upon which Genocide recognition rests, leading to a new generation relying on NAASR for academic research and connections to the public.

For more information about NAASR visit www.naasr.org or contact hq@naasr.org or 617-489-1610.

San Diego Researcher Ph.D. Professor Ardem Patapoutian Receives One of Science's Highest Honors

LA JOLLA, CA – A scientist from The Scripps Research Institute (TSRI) in San Diego—Ardem Patapoutian—has been elected to the prestigious National Academy of Sciences for his "distinguished and continuing achievements in original research," the academy announced today. Ardem joins several other TSRI scientists as members of this exclusive group of scientific scholars.

"Ardem has made extraordinary contributions to science," said TSRI President Peter G. Schultz, Ph.D. "His work, and this well-deserved recognition, place him among an elite group of scientists, and we are incredibly proud to have him as colleague. I wish him a hearty congratulations."

Patapoutian, Ph.D., a TSRI professor and member of the Dorris Neuroscience Center at TSRI and investigator with the Howard Hughes Medical Institute, studies how cells "talk" to each other and send signals through the body. His lab works to uncover the basic mysteries of human sensory biology, such as the proteins underlying our sense of touch, and contribute to the development of future treatments for disease.

"It is truly such an honor to be recognized by the NAS, especially as the need to advocate for strong science public policy is more urgent than ever," said Patapoutian. "TSRI has truly enabled the cutting-edge techniques that have propelled our research forward."

Patapoutian is among the academy's

84 new members and 21 foreign associates.

The National Academy of Sciences is a private, nonprofit institution that was established under a congressional charter signed by President Abraham Lincoln in 1863. It recognizes achievement in science by election to membership and, along with other groups, provides science, technology and health policy advice to the federal government and other organizations.

Other National Academy of Sciences members at TSRI are Floyd E. Bloom, Dale L. Boger, Francis V. Chisari, Benjamin Cravatt, Richard A. Lerner, Michael B.A. Oldstone, Julius Rebek, Jr., Paul Schimmel, Peter G. Schultz, K. Barry Sharpless, Peter K. Vogt, Charles Weissmann, Ian Wilson, Chi-Huey Wong, Peter Wright and Kurt Wüthrich.

The Armenian Evangelical Secondary School of Anjar Celebrates 75 years of Educational Service to Armenian Children Worldwide

GLENDALE -- The Armenian Evangelical School of Anjar, located in the Bekaa region of Lebanon, opened its doors in 1942 to serve the children of Musa Dagh heroes who were forced to leave their *babnagan down* (their homeland) and settle in Anjar. Soon after, under the leadership of the German Hilfsbund Missionaries, led by Sister Hedwig, the school started a boarding school and expanded into a secondary school, giving the first crop of graduates in 1956. The school became a safe haven for hundreds of local Armenian children as well as from over 12 countries.

To celebrate the seventy-five years of service of the School, the Alumni has organized a Banquet, to honor former teachers and principals and to give special recognition to Sister Hanna Christenn, 87 years young, who served in Anjar for almost 50 years. After retiring from her mission work in Anjar, Sister Hanna volun-

teered to join the Armenian Missionary Association of America and served selflessly for many years taking care of Grannies and opening soup kitchens in border villages in Armenia, including Nuyemperian, Bert and other adjoining small villages. In her words, "yes *dzenountov Germanatsiyem, payts serdov yev hokiyov Hye*" – By birth I am German, but in my heart and soul I am Armenian.

The Celebratory Banquet will take place on Friday, June 23, 2017 at 7:00 PM at the Impression Banquet Hall, located at 212 North Orange Street, Glendale CA. We invite the Anjar School Alumni, former students and supporters of education to join us on this festive occasion.

For more information, please call committee members: Nancy Bederian 818-523-4043, Pauline Ishkhanian 818-489-4562, Raffi Kaljian 818-419-3107 or AMAA West Coast Office 818-937-9840.

ԱՊՐԻԼ 24 ՍԸ ԵՄ ԱՆՑԱԻ

ՈՍԿԱՆ ՄՆԻԹԱՐԵԱՆ

Եւ տակաւին յաջորդաբար պիտի անցնին ա՛յլ Ապրիլ 24-ներ, միօրեայ յուզումներ յառաջացնելով: Որքան միամիտ ենք որ տակաւին կը սպասենք, եւ չենք ալ գիտեր թէ որո՞ւ կը սպասենք եւ կամ ի՞նչ կ'ակնկալենք: Յեղասպանութեան 102-րդ տարեդարձին առիթով անգամ մը եւս ծանծաղամտութեամբ ակնկալեցինք որ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամի ցեղասպանութիւն բառը գործածէ, ինչ որ չպատահեցաւ, եւ սին «բարոյական արժէքներու» մասին մեր յօդոյցը անգամ մը եւս ի դերեւ ելան: Խեղճ հայ ժողովուրդ...

Անգամ մը եւս փաստուեցաւ, որ քննարկականներու կոչերը, ուղղուած նախագահ Տանըլտ Թրամի-փին, ճանչնալու Հայոց ցեղասպանութիւնը՝ դարձան ճանչ բարբառոյ յանապատի: Անգամ մը եւս փաստուեցաւ, որ Միացեալ Նահանգներու շահերը կը համընկնին Թուրքիոյ լարախաղաց քաղաքականութեան, եւ քաղաքակիրթ մարդկութեան բարոյական արժէքներն ու սկզբունքները ո՛չ մէկ արժէք կը ներկայացնեն: Վկայ՝ Թուրքիոյ բռնակալ նախագահ էրտողանի այցելութիւնը Միացեալ Նահանգներ, ուր անգամ մը եւս շեշտուեցաւ կարեւորութիւնը երկու երկիրներու համագործակցութեան:

Այսուհետեւ ո՛չ խանդավառուինք, եւ ո՛չ ալ միխիթարուինք թէ այսինչ կամ այնինչ երկրի մէկ քաղաքը ճանչցեր է հայոց ցեղասպանութիւնը: Որքան ճշմարիտ է Ամերիկեան արտաքին քաղաքականութեան խորհուրդի (American Foreign Policy Council) փորձագէտ Սթիվըն Պլանքի (Stephen Blank) յայտարարութիւնը, թէ «Թուրքիա պէտք է հետեւի Գերմանիոյ օրինակին եւ ճանչնայ հայոց ցեղասպանութիւնը: Ապա թէ ոչ, պէտք է ակնկալել որ հայ ժողովուրդը լիարժէք վստահութիւն ունենայ Թուրքիոյ վրայ՝ ապագայ համերաշխութեան եւ գործակցութեան նկատմամբ» - գաւե՛շտ, թէ ճշմարտութիւն:

Նմանօրինակ 'միխիթարական' միտք արտայայտեց նաեւ Պարաք Օպամայի աւագ խորհրդականներէն Սամանթա Փաուըր՝ հայոց ցեղասպանութեան 102-րդ տարեդարձին առիթով: Փաուըր նախ ցաւ կը յայտնէ որ ամերիկեան վարչակարգը պաշտօնապէս չէ ճանչցած հայոց ցեղասպանութիւնը - անշուշտ յօգնած ենք լսել միխիթարական այս դատարկ խօսքերը - ու ապա կը շարունակէ. «Ամէն հայ ընտանիք աղերս մը ունի հայոց ցեղասպանութեան հետ: Ցեղասպանութիւնը ուրանալու քաղաքականութիւնը՝ իբրեւ բաց վէրք կը պահէ այս իրողութիւնը: Շատ կը ցաւիմ, որ իմ պաշտօնավարութեան օրերուն Օպամայի կառավարութիւնը չճանչցաւ հայոց ցեղասպանութիւնը.» եւ այսքան միայն ու վե՛րջ.....: Տակաւին ի՞նչ կ'ակնկալենք:

Ամէն տարի նո՛յն յուսախաբուցութիւնը կ'ապրինք առանց դաս մը քաղելու մեր նախորդ տարիներուն փորձառութեան, մոռնալով որ նախագահ Ռեյլըն 1981 Ապրիլ 22-ին իր նախագահական թիւ 4838 հռչակագրով արդէն ճանչցած էր հայոց ցեղասպանութիւնը, բայց

յետոյ ի՞նչ. բան մը փոխուեցա՞ւ Թուրքիոյ հանդէպ ամերիկեան քաղաքականութեան մէջ: Անշուշտ ոչ. ընդհակառակն, Թուրքը իր աշխարհագրական դիրքը օգտագործելով կը փորձէ միշտ «Չերմ» պահել իր յարաբերութիւնները թէ՛ Ամերիկայի եւ թէ՛ Ռուսաստանի հետ՝ ելլելով իր երկրի շահերէն:

Ահաւասիկ Թուրքիոյ վերջին ճարպիկութիւնը. «Այնքան ատեն որ Ամերիկան որոշած է քիւրտերը գինել արդիական նոր գէնքերով ընդդէմ ծայրայեղական իսլամական հրոսակներուն, որոնք Ռազզան մայրաքաղաք ունենալով՝ Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ իրենց անմարդկային ահաբեկչութեամբ համատարած սարսափի են ենթարկած ժողովուրդները, մենք այսուհետեւ թոյլ պիտի չտանք որ ամերիկեան օդանաւները գործածեն ինճիրլիքի օդակայանը»: Թէեւ այդքան ալ կարեւոր չէ ներկայիս, բայց կ'արժէ յիշեցնել մեր ընթերցողներուն, որ ինճիրլիքի կալուածը կը պատկանի հայու մը, եւ բռնագրաւուած է Թուրք պետութեան կողմէ:

Քաղաքական այս մեծ խաղերուն մէջ ի՞նչ կշիռ կը ներկայացնէ հայ ժողովուրդի ցեղասպանութիւնը, անոր ճանաչումը, ազգային կալուածներու պահանջը, եկեղեցական եւ մշակութային գանձերու կողոպուտին հատուցումը, մէկուկէս միլիոն նահատակներու արեան գինը եւ մասամբ նոցին: Ե՞րբ պիտի գիտակցինք եւ վեր բարձրանանք ստրուկի, մուրացկանի եւ խնդրողի հոգեվիճակէն:

Ներկայի քաղաքական խաղաղաշտին մէջ, մեզ պէտք է մտահոգեն երկու կարեւոր հարցեր:

Ա.- Հայաստանի մէջ զարգացող «սովետաբոյր» քաղաքական, ընկերային եւ մշակութային դառն կացութիւնը, որ դժբախտաբար կը մղէ իւրաքանչիւր հայորդին արտագաղթելու դէպի օտար երկիրներ: Եկէք պահ մը ազգովին լրջօրէն մտածենք առանց զգացական մօտեցումներու, թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր հայրենիքին վիճակը: Հեռացողներուն աւելի քան 50 տոկոսը 20-54 տարեկան է՝ մեծ մասամբ այրեր: Ինքնասպանութիւնը կը շարունակուի եւ Հայաստան կը դատարկուի իր բնիկ ժողովուրդէն, որ դժբախտաբար օրապահիկ մը ապահովելու արժանապատիւ միջոցներու չզոյլութեան հետեւանքով մոռացութեան տուած է իր հայրենասիրութիւնը: Ի՞նչ պէս մեղադրել...

Բոլորիս ծանօթ է որ Հայաստանի Սահմանադրութեան համաձայն՝ երկրին ճակատագիրը տնօրինողները Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիներն են, հակառակ այն իրողութեան՝ որ ազգին միայն փոքր մասն է որ կ'ապրի հայրենի հողին վրայ, իսկ մօտաւորապէս 8 միլիոն սփիւռքը իր ամբողջ կարողականութեամբ ոչինչ կը ներկայացնէ յաջա պետութեան: Հայրենիքի առջեւ դրուած է մշտապէս մաշեցնող պատերազմի հեռանկարը: Միւս կողմէ՝ ներկայ տնտեսական վիճակն ալ ո՛չ մէկ ձեւով կը հրապուրէ սփիւռքահայը որպէսզի ներգաղթէ: Հայրենիքի անկախութեան առաջին օրէն իսկ, մենաշնորհեալ իշխող դասակարգը յստակ դիրքորոշում մը ունեցաւ սփիւռքահային հանդէպ: Նկատի ունենալով որ սփիւռքահայը հայրենի հողին վրայ չ'ապրիր եւ իր պարտականութիւնը չի կատարեր

հայկական բանակին մէջ ծառայելով, ապա ուրեմն բարոյական իրաւունք չունի խառնուելու պետութեան ներքին եւ կամ արտաքին քաղաքականութեան մէջ: Ահաւասիկ այս ճախաւեր մտածողութիւնը իր բնոյթով բացարձակապէս ապագային եւ վնասակար է:

Ահաւասիկ այս ապագային մտածողութեան ծնունդ է նաեւ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեանին յայտարարութիւնը, երբ իրեն հարց տրուեցաւ թէ ինչո՞ւ սփիւռքի նախարարը սփիւռքահայ մը չէ. «Չի կարող սփիւռքահայ լինել, որովհետեւ ՀՀ օրէնսդրութիւնն ու Սահմանադրութիւնը թոյլ չեն տալիս: Սահմանադրութեամբ արգելուած է, որ այլ երկրի քաղաքացին կամ երկքաղաքացին լինի ՀՀ կառավարութեան անդամ կամ Աժ անդամ: Դրանք ցանկութիւններ են»: Հետեւաբար՝ չափազանցած չենք ըլլար եթէ յայտարարենք, թէ հայրենի պետութիւնը սփիւռքին կը նայի որպէս «կիթան կովի» եւ դժբախտաբար վերջին քսան եւ հինգ տարիներու փորձաքննութեան կորուստի տխուր ընթացքի մը մէջ է: Օտարութեան ճիրաններուն մէջ, իրենց հայրենիքէն արմատախիլ եղած այլ ժողովուրդներու նման, մենք ալ ենթակայ ենք կամաւոր ստրկութեան եւ ուժացման՝ յանուն խաբուսիկ «բարօր» կեանքի մը: Սփիւռքը, որպէսզի կարողանայ տոկալ եւ շարունակել իր գոյութիւնը, պարտաւոր է պահել ու պահպանել իր ինքնութիւնը, նամանաւանդ իր լեզուն, որ անզգալաբար մաշուծի եւ կորստեան ճանապարհի մէջ է:

Սփիւռքահայը պարտաւոր է իր հայեացքը ուղղելու դէպի հայրենիք - առանց շփոթելու հայրենասիրութիւնը բարեսիրական օգնութեան եւ հայրենասիրական զբօսը շրջութեան հետ - եւ այս բոլորէն անդին՝ իր ամբողջ կարողականութիւնը կեդրոնացնելու բռնագրաւուած Արեւմտահայաստանի վրայ:

Տխուր իրականութիւններէն մէկն է, անշուշտ, որ Արեւմտահայաստանի ազատագրութիւնը դադարած է այլեւս մեր ազգային քաղաքականութեան մարտավարութեան գլխաւոր օրակարգերէն մէկը ըլլալէ, որուն մէջ իր տխուր բաժինը ունի հայրենի կառավարութիւնը, որ երբեք մշակուած քաղաքականութիւն մը չունի հայկական հարցը միջազգայնացնելու ու վաղուց յայտարարած է, թէ Թուրքիայէն հողային պահանջ չունի, որմէ ետք սփիւռքի ճիտին պարտքը կը մնայ այդ ռազմավարական քաղաքականութիւնը միջազգային ատեաններու մէջ հետապնդել մինչեւ արդար հատուցում: Այլ խօսքով, չբաւարարուինք միայն ցեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքով եւ գտնենք մեր ապահով յենարանները արագօրէն զարգացող աշխարհի քաղաքական բեմին վրայ:

Վերեւ յիշատակուած սրբազան առաքելութիւնը յաջողցնելու համար անհրաժեշտ է ունենալ կեդրոնական ղեկավարութիւն մը հիմնուած ազգային համախոհութեան վե՛հ սկզբունքներու վրայ, հեռու՝ հատուածական եւ կուսակցական բոլոր տեսակի այլեւայլ նեղ շահերէ: Ստեղծել համազգային

Շար.ը էջ 19

JENNY'S IMMIGRATION & SOCIAL SERVICES

Հաստատութեան տնօրէն եւ հայ համայնքին տարիներ շարունակ օգնութիւն ցուցաբերած փորձառու ճենի Աբրահամեանը շարունակում է օգտակար լինել մեր հայրենակիցներին կառավարութեան կողմից գաղթականութեան փաստաթղթերի, հիւանդութեան, թոշակների եւ պետական օգնութեան ձեւակերպման անհրաժեշտ ծառայութիւններով:

Քաղաքացիութեան Կեդրոն

1436 W. Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91201
Tel: (818) 242-8196 Fax: (818) 937-9120

-Քոլոր ճանապարհներով Green Card եւ այլ գաղթականական ծառայութիւններ

-Եթէ երբեւէ ունեցել էք խնդիրներ, որը կարող է ձեզ խանգարել քաղաքացիութեան հարցով, մի մտահոգուէք, մենք ձեզ կ'օգնենք ...

Passport and Immigration Photos

Jenny Abrahamian

Թարգմանութիւններ՝ Հայերէն, Անգլերէն, Արաբերէն, Ռուսերէն, Պարսկերէն եւ այլն -Լիազօրագրեր/ Appostille

Ծառայութիւններ

- Հէշտ եւ կարճ ճանապարհով հիւանդութեան թոշակ SSI-SSA
- Medi-Cal
- CAPI, Sponsor-ով կամ առանց Sponsor-ի

LIVE SCANS

Fingerprinting

Նոտար/Notary

Վստահեցէք մեր տարիներու փորձառութեան եւ արդար աշխատանքին

Ձեր գաղթականական եւ այլ հարցերու շուրջ ամէն հարցումի պատասխանը մեր մօտ կը գտնուի (Section 8, խնամակալ, եւ այլն)

25-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՇՈՒՇԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ

ԱՐԱ ԱՐԱՐՈՆԵԱՆ

Ճարտարապետական յուշարձաններով լի այս բարձրագույն քաղաքը ունի իր յատուկ տեղը Արցախի աշխարհի տարածքին մէջ: Հոն կը գտնուին շէնքեր ու կառույցներ, որոնք եղած են մշակութային եւ ճարտարապետական հարստութիւնները մեր ժողովուրդին: Հոն ծնունդ առած են Լէօ, Մարաջախտ Բաղրամեան, Գարեգին Ա. Կաթողիկոս Յովսէփեանց, Մուրացան, Բ. Աշխարհամարտի հերոս Նելսոն Ստեփանեան, Զօր. Դանիէլ Փիրումեան եւ ուրիշ արժանաւոր հայեր:

Շուշին իր բնական դիրքով ունի ռազմագիտական կարեւոր նշանակութիւն յատկապէս Վարանդա գաւառի հայոց համար, որոնք անցեալին քաղաքը վերածած էին անառիկ ամրոցի՝ պաշտպանուելու բարբարոսներու յարձակումներուն դէմ:

Շուշիի պատմական յուշարձաններէն կարելի է յիշատակել Ղազանչեցոց Ս. Ամենափրկիչ մայր տաճարը (կառուցուած 1868-1887 տարիներուն), ինչպէս նաեւ երեք Ս. Աստուածածին անունը կրող եկեղեցիներ՝ Կուսանաց (1816), Ագուլեցոց (1822) եւ Մեղրեցոց (1838):

Շուշին իբրեւ միջին դարու կարեւոր բերդ-ամրոց յիշատակուած է զանազան մատենաներու մէջ՝ իբրեւ Շուշի բերդ կամ Քարազուխ:

18-րդ դարուն Շուշիի բնակչութիւնը ի վիճակի եղաւ բազմաթիւ անգամներ դիմադրելու Օսմանեան բանակին, շնորհիւ շրջանի մեղիքութեան կողմէ 1724-ին կառուցուած բերդապարիսպին:

18-րդ դարու կիսուն վարանդայի մելիքութիւնը, ներառեալ Շուշին, անարդարօրէն կ'անցնի Մելիք Շահնազարի ձեռքը: Այս պարագան զայրոյթ կը պատճառէ Ղարաբաղի միւս չորս մելիքութիւններուն, մանաւանդ որ Շահնազար բարեկամութիւն կը հաստատէ Դաշտային Ղարաբաղ կամ Գանձակի թափառիկ թաթար ցեղախումբերու պետ Փանահ իսանի հետ եւ 1752-ին անոր կը յանձնէ Շուշիի ամրոցը, որ կը դառնայ Փանահի նստատեղին եւ կ'անուանուի Փանահապատ: Նոյն այս շրջանին Փանահ բարեկամական յարաբերութիւն կը մշակէ Օսմանեան կայսրութեան հետ, որ կը սկսի Արցախը գրաւելու իր ախորժակը սրել, բայց քանի որ նոյնպիսի ախորժակ ունէին պարսիկները՝ կը կասեցուի Օսմանեան յառաջխաղացքը:

Մասնաւորապէս 1780-1790

տասնամեակին Շուշին կը դառնայ Անդրկովկասի ամենակարեւոր ռազմաքաղաքական կեդրոններէն մէկը, միշտ յաջողապէս դիմադրելով իր վրայ գործուած յարձակումներուն:

Միայն 1795-ին էր որ բերդաքաղաքը անձնատուր պիտի ըլլար նախայարձակի մը՝ պարսիկ Աղա Մեհմէտ իսան Ղաճարի, որ կը

ծրագրէր գրաւել ամբողջ Անդրկովկասը եւ ռուսական բանակին յառաջխաղացքը կասեցնելու համար կարիքը կը զգար Շուշին ունենալու իր հակակշիռին տակ:

1805-ին ռուս-պարսկական համաձայնագիրը կը տնօրինէ որ Արցախի դրուի ռուսական հակակշիռի տակ եւ ռուս զինուորական ջոկատները մուտք կը գործեն Շուշի:

Երկու տասնամեակ ետք, 1826-ի ամրան, պարսից զօրքերը վերջին փորձ մը կը կատարեն Ապպաս Միրզայի գլխաւորութեամբ գրաւելու Շուշին, բայց ի գուր:

1828-ին երբ Կովկասը կը դառնայ ռուսական տիրոյթ, արցախահայութիւնն ու Շուշի քաղաքը պատենութիւնը կը գտնեն լծուելու կրթական եւ մշակութային բեղուն գործունէութեան: Կը սկսի զարթոնքի շրջան մը: Կը կառուցուին վարժարաններ, որոնց թիւը դարասկիզբին կը հասնի 20-ի: Կը հիմնուին տպարաններ ու կը հրատարակուին թերթեր՝ «Հայկական Աշխարհ», «Կուռնկ», «Ազգագրական Հանդէս», «Փայլակ», «Միածան», «Ղարաբաղի Սուրհանդակ» եւ այլն:

Ասոնց կողքին, Շուշին կ'ունենայ զբաղարաններ ու թատերասրահ մը, որուն գործունէութեան կ'ըսուի թէ իրենց մասնակցութիւնը բերած են Պոռոշեան եւ Վ. Փափագեան:

Շուշի նաեւ կը դառնայ վաճառականական կարեւոր կեդրոն: Անոր մերձակայքը կը հաստատուին գործարաններ, արհեստանոցներ ու վաճառատուններ: Հոն արտադրուած կոշիկները կը հասնին մինչեւ Ռուսաստանի հիւսիսային քաղաքները:

Շուշին իր ազգային բեղուն կեանքով եւ հաճելի կլիմայով դառուս սկզբնաւորութեան կովկասահայութեան համար կը դառնայ օդափոխութեան փնտռուած վայր: Բերդաքաղաքային բնակչութիւնը դարասկիզբէն կը հաշուէր շուրջ 25,000 հայութիւն, բայց խորով պէկ Սուլթանովի նշանակումէն ետք ստեղծուած անապահով կացութիւնը առիթ կը դառնայ որ ազերիներ շուրջ 30,000 հայեր կոտորեն հոն: Իսկ 1923-ին, Ստալինի տիրահռչակ դաւով Շուշին կը դրուի բոլորովին ազերի տիրապետութեան տակ եւ խորհրդային իշխանութեան ամբողջ տեւողութեան քաղաքի հայութեան թիւը կը տարուբերի 2000-2400-ի միջեւ:

***

1988-ի Փետրուարի վերջե-

Շար.դ էջ 19

ՄԱՇՏՈՅ ԳՈԼԷՃ 25-ԱՄԵԱԿ

ԴՈԿՄ. ԿԱՐԳԻՍ ՏԵՐ ԵԴԻԱՅԵԱՆ՝ 40-ԱՄԵԱԿ

Proudly Celebrating the 25th Anniversary of the Founding of Mashdots College and Dr. Garbis Der-Yeghiayan's 40 Years of Unparalleled Service and Leadership to Higher Education
Organized by: The Board of Trustees, the Alumni, and the Ladies Auxiliary of the College

DINNER - BANQUET CELEBRATION

Sunday, June 4, 2017, 5:00 P.M.
Phoenicia Banquet Hall
343 N. Central Avenue (at Lexington) • Glendale, California (by reservation) Please call: 818.548.9345

CONCERT - CELEBRATION & DEDICATION OF DR. DER-YEGHIAYAN'S

Recently-Published Photo-Album
"VOICES IN SILENCE"
My Heart Cried, My Soul Cried, My Body Cried

Sunday, June 11, 2017, 5:00 P.M.
Pasadena Armenian Church of the Nazarene
1500 E. Washington Blvd. • Pasadena, California (open to the public)

For further information: Mashdots College (818) 548-9345 • E-Mail: mashdots@aol.com

WE ARE PROUD OF THE 25-YEAR ACCOMPLISHMENTS OF THE COLLEGE:
 STUDENT ENROLLMENT: 7,065 • ALUMNI: 7,034 • JOB PLACEMENT: 96% • FACULTY: 28 • HONORARY FACULTY: 5
 COMMUNITY EVENTS: 168 • PRESS RELEASES: 474 • PROCLAMATIONS AWARDED TO THE COLLEGE: 112 • TV PROGRAMS: 2,768
 PUBLICATIONS: 21 • PILGRIMAGES TO ARMENIA AND WESTERN ARMENIA: 12 • HONORARY PROFESSORSHIPS: 16
 HONORARY DOCTORATES: 12 • VISITORS: LOCAL – 4,064, INTERNATIONAL – 988

ԱՆՃԱՐԻ ՀԱՅ ԱԷՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ ԿԸ ՏՕՆԷ 75- ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԻՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱՇԽԱՐՀԱՑՐԻ ՀԱՅ ԱԶԳԻ ԶԱԲԱԿՆԵՐՈՒՆ

Այնճարի Հայ Աւետարանական Երկրորդական Վարժարանը, որ կը գտնուի Լիբանանի Պէքա շրջանին մէջ, իր դռները բացաւ 1942-ին, կրթական ծառայութիւն մատուցանելու Մուսա Լեւոն հեռոսներու գաւակներուն, որոնք ստիպուած էին ձգելու իրենց պապենական տունը եւ հաստատուելու Այնճարի մէջ: Շուտով, Հիլֆապունտ Գերմանացի միախոնարներու՝ յատկապէս Քոլըր Հետվիլի շնորհիւ, բացաւ նաեւ գիշերօթիկի բաժին մը եւ դպրոցին մակարդակը հասցուց մինչեւ երկրորդական բաժնի, շրջանաւարտներու առաջին հունձքը տալով 1956-ին: Դպրոցը դարձաւ ապահով վայր մը Հայ մանուկներու, որոնք կու գային 12-է աւելի երկիրներէ:

Նշելու համար վարժարանին եօթանասուն-հինգ տարիներու ծառայութիւնը, դպրոցի նախկին ուսանողներ եւ շրջանաւարտներ ծրագրած են յատուկ ճաշկերոյթ-հանդիսութիւն մը, պատուելու նախկին տնօրէններ, ինչպէս նաեւ Քոլըր Հաննա Քրիսթէնը, որ այս տարի կը տօնէ իր ծննդեալ 87-րդ տարեդարձը: Քոլըր Հաննա ծառայած է Այնճարի մէջ 50 տարիներ: Հանգստեան կոչուելէ ետք ան

կամովին մեկնած է Հայաստան եւ Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Ընկերակցութեան Հայրենիքի ծառայութեան ծիրէն ներս անձնուիրաբար ծառայած է մեր մեծ մայրիկներուն եւ մեծ հայրիկներուն, եւ տաք ճաշի սպասարկութեան կեդրոններ բացած սահմանամերձ գիւղերու մէջ, ինչպէս Նոյեմբերեան, Բերդ եւ այլ մօտակայ գիւղեր: Ան միշտ կ'ըսէ, ՚եւ ծնունդով Գերմանացի եմ, բայց սրտով եւ հոգիով Հայ:

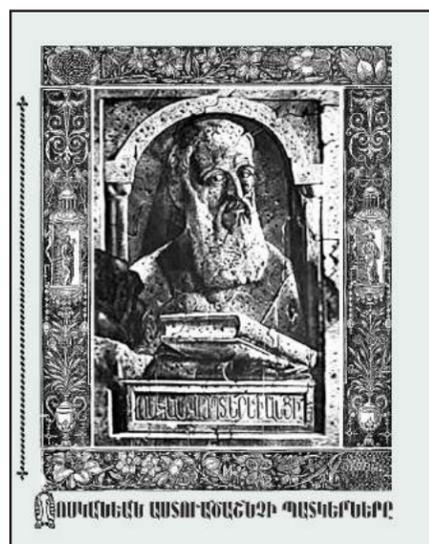
Տօնակատարութեան ճաշկերոյթ-հանդիսութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, 23 Յունիս 2017, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, Կլէնտէյլի Impression Banquet Hall-ին մէջ, 212 North Orange Street, Glendale CA. Կր հրաւիրենք Այնճարի վարժարանի շրջանաւարտներ, նախկին ուսանողներ եւ բարեկամներ միանալու մեզի այս ուրախ տօնակատարութեան առիթով:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կրնաք հեռաձայնել յանձնախումբի անդամներուն.- Նէնսի Պետերեան 818-523-4043, Փոլին Իշխանեան, 818-489-4562, Ռաֆֆի Գալճեան 818-419-3107 կամ Աւետարանական Կլէնտէյլի գրասենեակը 818-937-9840:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ «ՈՍԿԱՆԵԱՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ»

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Հրատարակչական բաժինը եւ «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանը լոյս են ընծայել «Ոսկանեան Աստուածաշնչի պատկերները» գիրքը՝ նուիրուած Աստուածաշնչի հայերէն առաջին տպագրութեան 350-ամեակին: Գրքի մտայղացման հեղինակը Մայր Աթոռի Մատենադարանի տնօրէն Արժանապատիւ Տ. Արարատ քահանայ Պօղոսեանն է:

Ոսկանեան Աստուածաշունչը ոչ միայն առաջին հայերէն տպագիր Աստուածաշունչն է, այլեւ այն քչերից մէկը, որ իր մէջ պարունակում է փորագրապատկերներ: Գիրքը նուիրուած է Ոսկանեան Աստուածաշունչում տեղ գտած փորագրապատկերներին: Պատկերների հրատարակութեան հետ մէկտեղ բացատրում են իւրաքանչիւր պատկերի պատկերագրական առանձնայատկութիւններն ու զուգահեռները, բերում են նաեւ դրանց վերաբերող սուրբգրային հատուածները: Առանձին յաւելումներ կ'աւելանք նաեւ Ոսկանեան Աստուածաշունչում օգտագործուած

գլխագրերը, վերջնազարդերը եւ էջագրերը: Նկարների մեկնաբանութիւնները պատրաստել է Արփինէ Սիմոնեանը, խմբագիրն է Գեորգ Տէր-Վարդանեանը: Գիրքը տպագրուել է մեկնաստեղծութեամբ «Սարգիս Գաբրիէլեան» հիմնադրամի:

«ՓՈՔՐԻԿ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐ» ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԻ 2016-2017 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԸ

ԱՆԱՅԻՏ ԱՍԻՐԵԱՆ

Հայապահպանութեան կարեւոր գործոններից մէկը մայրենի լեզուի, հաւատքի ու ինքնութեան պահպանումն է: Այս վսեմ առաքելութեանն է ծառայում Հիւսիսային Ամերիկայի Արեւմտեան թեմ Առաջնորդանիստ Սուրբ Ղեւոնդյանց մայր տաճարի «Փոքրիկ հրեշտակներ» շաբաթօրեայ դպրոցը: Այն հայկական միօրեայ վարժարաններից ամենամեծն է աշխարհում, ուր սովորում են տարբեր տարիքի շուրջ 250 աշակերտ: Հաստատութիւնն առաջիններից է, որ ամբողջովին որդեգրել է Հայաստանի Հանրապետութեան հանրակրթական դպրոցների դասագրքերը, ուր կրթական ծրագիրը հիմնուած է Գալիֆարնիայի կողմից սահմանուած լեզուների ուսուցման հիմնական չափանիշների վրայ (Cammon Core State Standards): Դասարանների բաշխումը կատարուում է ըստ լեզուի իմացութեան:

Ուսումնական տարին 10 ամիս է. սկսում է Օգոստոսին եւ աւարտուում Մայիսին: 2016թ.-ին Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի նախարարութեան կողմից կրթօժախը ճանաչուել է որպէս Մայրենի լեզուի պահպանման լաւագոյն հաստատութիւն եւ արժանացել է Գլխաւոր մրցանակի եւ դիպլոմի: Դպրոցի աւարտական վկայականը ամերիկեան կրթական հաստատութիւնների կողմից ճանաչուում է որպէս երկրորդ օտար լեզուի վկայագիր:

«Փոքրիկ հրեշտակներ»-ում դասաւանդում են ոլորտում հայտնի, արհեստավարժ մանկավարժներ, որոնց փորձառութեան եւ անսահման նուիրումի շնորհիւ դպրոցում տիրում է սիրոյ եւ համերաշխութեան, ջերմ մթնոլորտ:

«Փոքրիկ հրեշտակներ» շա-

Շար.ը էջ 16

ՅՈՒՐԵՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՍՈՒԹԻՒՆ
Նուիրում՝ Վաստակաշատ Երգահան-Խմբավար, Գրող

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆԻ

Մնդեան 80 և Ստեղծագործական Գործունէութեան 60 Ամեակներում

Բարձր հովանաւորութեամբ՝
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՍԻ
 ԳԼԽԱԿՈՐ ՀԻՊԱՏՈՍՈՒԹԵԱՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ՄԱԾՏՈՅ ԳՈՒԼԷՏԻ
 Կատարողութեամբ՝
ՍԻՓԱՆ ԵՐԳՁԱԽՈՒՄԲԻ ԵՒ ՍԻՄՖՈՆԻԿ ԿՈՒԱԳԱՆՈՒՄԲԻ

Յունիս 25, 2017, ժամը 6:00ին
 Glendale High School
 1440 E. Broadway • Glendale, CA 91205

ԱՐՍԵՆ ԱՆԱՍԵԱՆ

ԱՐԱՄ ԱՆԱՍԵԱՆ

ԱՆԱԿՏ ԵՐՐԱՍԵԱՆ

ՍԱՐԳԻՍ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՍԱՐԵՆ ՍՄՅՈՆՅԱՆ

ԳԵԳԻԿ ԳՊՈՂՅԱՆ

ՐՈՒԲԵՆ ԶԱԽԱՐՅԱՆ

ՅԱՐԳԻՍԻՆ ԶԱԽԱՐՅԱՆ

Մասնակցութեամբ՝
 Թեքեան Մշակութային Միութեան • Բամապային Բայ Կրթական և Մշակութային Ընկերակցութեան
 Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան • Լոս Անձելէսի Իրանահայ Միութեան
 Իրաքահայ Ընտանեկան Միութեան • Բայ-Ամերիկեան Թատերա-Երաժշտական Միութեան
 Գալիֆորնիոյ Բայ Գրողներու Միութեան • Նարեկ Մշակութային Բաստատութեան

818.263.0506
TicketMicket

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՑ՝ ԴԵՊԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՏԻՈՔ

«ՓՈՔՐԻԿ ԶՐԵՇՏԱԿՆԵՐ»

ԵԴՈՒԱՐԴ ՏԱՆՁԻԿԵԱՆ

Փոքրամասնություններու Հիմնարկներու Ներկայացուցչութեան հետգհետէ աւանդութեան մը վերածած Սուրբ Զատիկի մէկտեղումը այս տարի կայացաւ Կիլիկիոյ պատմական Անտիոք քաղաքի մէջ: Վաքըֆներու Խորհուրդի անդամներուն կողքին երկրի ոչ իսլամ հիմնարկները ներկայացնող բազմաթիւ անձեր մէկտեղուեցան երկօրեայ հանդիպումի շրջանակով: Այս տարուայ մէկտեղումի համար Անտիոքի ընտրութիւնը Վաքըֆներու Ընդհանուր Տնօրէնութեան փոքրամասնութիւններու ներկայացուցիչ Թորոս Ալճանի մտադրացումն էր:

22 Մայիս երկուշաբթի օր Անտիոքի Յոյն Ուղղափառ Եկեղեցւոյ մէջ կայանալիք հանդիպման նախօրէին Ալճան իր հիւրերը հիւրասիրեց Թուրքիոյ միակ հայկական գիւղը հանդիսացող Վաքըֆըի մէջ: Խորհուրդի անդամները ընկերակցութեամբ Վաքըֆը գիւղի Սուրբ Աստուածածին Եկեղեցւոյ թաղականութեան ատենապետ ձեմ Չափարի շրջեցան մերձակայ գիւղերը: Ստացան տեղւոյն պատմութեան մասին լրացուցիչ տեղեկութիւններ: Գիւղի

հիւրասիրութիւնը շարունակուեցաւ ցերեկուայ ճաշով եւ ընթրիքով: Իսկ Զատիկուայ ընթրիքը տեղի ունեցաւ Անտիոքի Յոյն Ուղղափառ Եկեղեցւոյ մէջ: Այս կարեւոր հանդիպումին մասնակցեցաւ նաեւ Սուրբ Փրկիչ Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան ատենապետ Պետրոս Շիրինօղլու, Թուրքիոյ Հրեայ Համայնքի պետ Իսհակ Իպրահիմզատէ, ասորեացոց Պէյօղլու Եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդի ատենապետ Սաիտ Սուսին, Պոլսոյ Յոյն Ուղղափառ Եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ Հայր Եորկո Քասապօղլու նաեւ Իսթանպուլ, Մարտին, Միտեաթ, Անտիոք եւ Մերսինի քրիստոնէայ համայնքներու ներկայացուցիչներ: Ծաշկերոյթէ ետք պատուիրակութիւնը շրջեցաւ այս պատմական քաղաքի կարեւորագոյն սրբավայրերը:

Մեզի համար ուշագրաւ էր որ համարեա իր աւարտին հասած կ'երեւէր Վաքըֆ գիւղի մէջ միջոցէ մը ի վեր շինութիւնը շարունակուող նորակառուց աշխատանոցը ու հիւրանոցի համալիրը: Այս առթիւ Վաքըֆներու Ընդհանուր Տնօրէնութեան Խորհուրդի անդամները իրենց հերթական աշխատանքային ժողովը գումարեցին Անտիոքի մէջ:

Շարունակուած էջ 15-էն

բաթօրեայ դպրոցի 2016-2017թթ. ուսումնական տարին սովորականի պէս յազեցած էր, որովհետեւ աւանդական կազմակերպուող միջոցառումները ոչ միայն բարձրացնում են աշակերտների ազգային ոգին, այլ սէր ու հետաքրքրութիւն են առաջացնում դէպի մեր մշակոյթը, պատմութիւնն ու կրօնը: Տարուայ ընթացքում կազմակերպուած են նաեւ ժամանցային եւ ուսուցողական միջոցառումներ, որոնց մասնակից են դառնում նաեւ ծնողները: Նմանօրինակ ուրախ ձեռնարկներից էր Ս. Ծննդեան հանդէսը, որն ուղեկցվում էր ուրախ երգերով, բանաստեղծութիւններով, ինչպէս նաեւ առատաձեռն Ձմեռ պապիկի խանդավառ ներկայութեամբ ու բարեմաղթանքներով:

«Փոքրիկ հրեշտակներ» շաբաթօրեայ դպրոցն իր ակտիւ մասնակցութիւնն է բերում համայնքի տարբեր միջոցառումներին: Արեւմտեան Թեմի ստեղծման 90-ամեայ յօբելեանի շրջանակներում կազմակերպված համաերիտասարդական եռօրեայ միջոցառումներին դպրոցի մասնակցութիւնը վերածուել էր հաւատքի վերականգման, ուխտի եւ համախմբուածութեան տոնակատարութեան:

Աննախադէպ էր Հայոց Ցեղասպանութեան 102-րդ տարելիցին նուիրուած հաւաքը: «Փոքրիկ հրեշտակներ»-ը՝ որպէս թեմի միօրեայ մայր դպրոց հյուրընկալել էին քոյր դպրոցների շուրջ 500 աշակերտի: Համատեղ, պատշաճ յայտագրից յետոյ, դպրոցականները ծաղիկներ դրեցին ցեղասպանութեան խաչքարի առջեւ, ապա

յաղթանակի ու յարուցեալ հայ ժողովրդի խորհրդանշական պատկերներով զարդարեցին առաջնորդարանի բակը:

Ուսումնական տարեվերջեան աւարտական միջոցառումը, տեղի ունեցաւ 2017թ.-ի, Մայիսի 20-ին, Կլենտէյլի «Գլին Արդէն Քլաբ» սրահում: Միջոցառման ընթացքում առաջին դասարանի աշակերտները հանդէս եկան մայրենի լեզուին նուիրուած գեղեցկահիւս բանաստեղծութիւններով ու երգերով, որից յետոյ նրանց շնորհուեց «Տառաձանաչութեան» վկայականներ: Ինքնատիպ էր աւարտական ճյուղ դասարանի աշակերտների ելույթը: Նրանք ներկայացրեցին տարուայ ընթացքում կատարած «Հայտնի հայեր»-ի մասին իրենց հետազոտութիւնների սղագրութիւնը, որն սկսում էր 5-րդ դարի նշանաւոր դէմքերից մինչեւ ժամանակակից հայ հոգեմտաւոր աստղաբույլի ներկայացուցիչներ: Աշակերտները գեղեցիկ անակնկալ մատուցեցին նաեւ Ս. Ղեւոնդեանց մայր տաճարի հովիւ, արժանապատիւ, Տ. Խաթակ քահանայ Շահագեանին ծննդեան 40-ամեակի առթիւ:

Աւարտին ներկաներին իր օրհնութիւնը բաշխեց Առաջնորդ, բարձրաշնորհ Տ. Յովնան արք. Տէրտէրեանը: Ապա, ներկաները հետեւելով Սրբազան հօրը, յոանկայս կատարեցին միասնական ուխտ:

Աշակերտները մեկնեցին ամառային հանգստի, իսկ դպրոցի ղեկավարութիւնը սկսում է նախապատրաստել 2017-18 տարեշրջանի կազմակերպման աշխատանքները: Նոր աշակերտների ընդունելութիւնը մեկնարկելու է Յուլիսի 10-ից:

ԼԻԲԱՆԱՆ

«ԶԱԼԵՆ ՄՍԸՐԼԵԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԶԻՄՆԱԴՐԱՄ»

Հայ Աւետարանական Գոյլճի իննսուններեքամեայ պատմութեան վերջին չիսուն տարիները անքակտելիօրէն կապուած են հայ կրթական ասպարէզին մէջ աննախընթաց ծառայութեան տէր անձի մը՝ տնօրէն Դոկտ. Զաւէն Մ. Մսրրլեանի անուան, որ անկոտրում կամքով եւ ջանքով ապահոված է դպրոցին հեզասահ ընթացքը լիբանանեան տագնապի դաժան պայմաններուն մէջ:

Լիբանանի քառասնամեայ վերիվայրումներուն ականատես ՀԱԳ-ը, հակառակ ապահովական ու տնտեսական բազմապիսի ճգնաժամերու, կը շարունակէ մնալ Կեդրոնական Պէյրութի միակ հայկական վարժարանը հայկականութեամբ բաբախուն, սա ինքնին մարտահրաւէր մըն է, գոր պէտք է պատուով դիմագրաւել:

Անխուսափելի մարտահրաւէրներ են նաեւ դպրոցին կրթական ծրագիրներու արդիականացումն ու կենցաղային պայմաններու բարելաւումը, որպէսզի անիկա կարենայ մնալ կենսունակ ու մրցունակ եւ

շարունակէ ծառայել այն նպատակին, որուն տեսիլքը ունեցած են անոր հիմնադիրները, եւ կեանքի կոչած՝ անոր երախտաւորները:

Արդ, Դոկտ. Զաւէն Մսրրլեանի մանկավարժական ծառայութեան չիսունեօթ տարիները եւ տնօրէնութեան չիսուն տարիները լաւագոյնս պատուելու եւ գործնապէս արժեւորելու համար, ստեղծուած է «Զաւէն Մսրրլեան Կրթական Հիմնադրամ»ը, որ պիտի գործածուի ՀԱԳ-ի կրթական ծրագիրներու արդիականացումին:

Մեր կոչն է, որ շրջանաւարտներ, նախկին սաներ եւ բարեկամներ, առատաձեռն նուիրատուութիւններով մասնակից դառնան հիմնադրամի ուսուցումին:

Հիմնադրամին մասին յաւելեալ տեղեկութիւններու համար կրնաք հեռաձայնել դպրոց (00961-1-349816) կամ գրել a_e_c@cyberia.net.lb (attn. Messerlian fund) հասցէներուն:

ՀԱԳ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Հետաքրքրուած եմք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝

- Հայկական երգարաններ
- Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր
- Ցեղասպանութեան հետ առընչուած գիրքեր

Եթէ ունիք նման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել հեռաձայնելով կամ e-mailով՝ ՎԱՀԷ Ա.ԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ:

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com

ԻՆՉՊԵՍ ՄԵԾՑՆԵԼ ԿԱՄՔԻ ՈՒԺԸ

Թէեւ շատերը կը կարծեն, որ կամքի ուժը բնածին տրուած երեւոյթ է՝ հոգեբանները կը պնդեն, որ անհկա կարելի է աւելի մեծցնել ու աւելի կամային դառնալ: Այսպիսով, ինչ պէտք է ընել կամքի ուժը «մարզելու» համար:

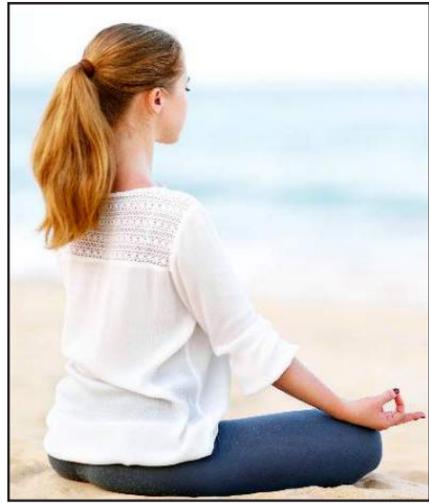
Մտախոհութիւն (meditation)
Մտախոհութիւնը որոշ մարդոց համար հաւանաբար կը թուի բաւական ձանձրալի եւ անիմաստ գբաղմունք, բայց անհկա կրնայ օգնել ձեզի կամքի ուժը մեծցնելու հարցով:

Մտախոհութեան առաջին օրերուն, ձեր գիտակցութիւնը պիտի փորձէ խանդարել եւ ստիպել ձեզի յանձնուիլ: Սակայն դուք կրնաք վերահսկել ձեր մտքերն ու ստիպել գիտակցութեան լուել: Ընդունեցէք մտախոհութեան դիրքը եւ խոր շնչեցէք ու արտաշնչեցէք: Քանի մը օր անց դուք պիտի նկատէք, որ դուք աւելի դիւրութեամբ կը կեդրոնանաք ձեր ինդիւրներուն վրայ եւ չէք շեղիր:

Հետեւեցէք ձեր կեցուածքին
Գիտնականները ապացուցած են, որ աւելի կամային դառնալու համար պէտք է ուղղել կեցուածքը: Ուսումնասիրութիւններուն մասնակցած կամաւորները, երկու շաբաթ հետեւելով իրենց կեցուածքին, դարձած են աւելի կամային, որ պարզ դարձած է յատուկ փորձարկումներու միջոցով: Ուստի, մշտապէս ուղղեցէք կեցուածքը:

Մննդականոն
Կամքի ուժին վրայ դրական ազդեցութիւն կրնայ ունենալ նաեւ յատուկ մննդականոնը: Պարզապէս պէտք է ճիշդ ժամանակին ուսել եւ երբեք չշեղիլ սահմանուած վարչաձեւէն:

Հետեւեցէք ձեր խօսքին
Ասիկա կամքի ուժը փորձելու եւ գայն աւելի ամրացնելու հիմնալի միջոց է: Պէտք է հետեւիլ ձեր խօսքին եւ փորձել ճիշդ, պարզ, լակոնիկ, հոմանիշներով հարուստ խօսք օգտագործել: Այսինքն՝ աւելի գեղեցիկ խօսիլ: Մէկ ամիս անց գրապատ խօսքը ձեզի համար այլեւս ոչ մէկ դժուար

րութիւն չի յառաջացներ: **Յստակ նպատակներ**
Ձեր չիրականացած ծրագիրները բացասական հետեւանքներ կրնան ունենալ ձեր կամքի ուժին վրայ: Սակայն յուսահատելէ առաջ պէտք է հասկնալ, թէ որքան իրական էին այդ նպատակները, որքան միջոց, ուժ եւ եռանդ ներդրած էք անոնց իրականացման հարցով: Բայց այս ամէնէն խուսափելու համար պէտք է յատուկ եւ ճիշդ նպատակներ ունենալ:

Մարզուիլ
Գաղտնիք չէ, որ մարզաձեւի մը հետեւին ու մարզումները աւելի կամային կը դարձնեն մարդը: Հետեւաբար, եթէ կը փափաքէք «մարզել» կամքի ուժը, քանի մը ամիս գացէք մարզուելու: Այնուհետեւ ասիկա սովորութիւն պիտի դառնայ ձեզի համար եւ դուք նոյն եռանդով պիտի շարունակէք:

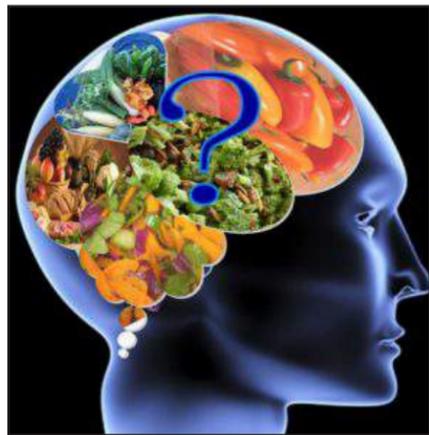
Ուշադրութիւն դարձուցէք ձեր շրջապատին
Եթէ կը փափաքէք վերահսկել ձեր կամքի ուժը, պէտք է նաեւ ուշադրութիւն դարձնէք ձեզ շրջապատող մարդոց: Կան մարդիկ, որոնք կը սպառեն ձեր ուժն ու կը նուազեցնեն կամքի ուժը: Պէտք է ազատիլ անոնցմէ: Պէտք է շփուիլ այնպիսի մարդոց հետ, որոնք օրինակ, «մարտից» ըլլան ձեզի համար եւ զանոնք տեսնելով դուք մեծ եռանդով կը լեցուիք:

ԱՆԿԱՆՈՆ ՈՒՏԵԼՈՒ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿՆԱՍԱԿԱՐ Է ՈՒՂԵՂԻՆ ՅԱՄԱՐ

Լոս Անճելոսի մէջ գտնուող Գալիֆորնիոյ համալսարանի հետազօտական խումբը յայտանբերած է թէ գիշերուան ուշ ժամերուն ուսելու սովորութիւնը հակաառողջապահական երեւոյթ է, ոչ միայն ֆիզիքական առողջութեան, այլ նաեւ՝ մտային առողջութեան համար: Այս ծիրին մէջ գիտնականները յայտնաբերած են նաեւ, թէ 15 միլիոն ամերիկացիներ աշխատանքային ժամերու պատճառով ունին անկանոն ուսելու սովորութիւն:

Ներկայ կեանքի պայմանները կը պահանջեն երկար աշխատանքային ժամեր, որուն ընթացքին մարդիկ յաճախ կը դիմեն արագ անունդի, որ հասանելի է բոլորին՝ օրուան բոլոր ժամերու ընթացքին: Այս սովորութիւնը կը խախտէ մարմնի ներքին «ժամացոյցը», որ կը կանոնաւորէ քնանալու, աշխուժութեան, ուսելու եւ մարմնին մէջ հորմոններու արտադրութեան ընթացքը:

Մարմնի ներքին «ժամացոյց»ի խախտումը կրնայ ընթացք տալ երկրորդ տեսակի շաքարախտի զարգացման եւ տկարացնել մարմնի դիմադրողական համակարգը: Սակայն Գալիֆորնիոյ համալսարանի գիտնականները յայտնաբե-

րած են թէ ան նաեւ կրնայ թերացնել սորվելու եւ չիշողութեան կարողութիւնները:

Գիշերուան ուշ ժամերուն ուսելու սովորութիւնը կը խախտէ քնանալու ծիրը, ինչպէս նաեւ քնացած ժամանակ կ'աշխուժացնէ մարտողութեան համակարգը եւ պատճառ կը դառնայ սրտի արագ տրոփումներուն: Նախապէս կատարուած հետազօտութիւնները պարզած են թէ անկանոն ուսելու եւ քնանալու սովորութիւնները նաեւ կը բարձրացնեն քաղցկեղի, ընկճուածութեան, յօգնածութեան եւ սրտանօթային հարցերու հաւանականութիւնները:

ԻՆՉ ԸՆԵԼ ԾԱՆՐ ԿԻՃԱԿԻ ՄԷՋ ՅԱՅՏՆՈՒԵԼՈՒ ՊԱՅՈՒՆ

Մեծ իմաստութիւն եւ կեանքի փորձ ունեցող Գաբրիէլ Կարսիա Մարգեսի 15 ոսկէ խորհուրդները, որոնք կ'օգնեն դժուար իրավիճակներու մէջ յայտնուելու պահուն:

1. Պէտք է հետեւիլ երեխայի ձայնին, որ եղած է ու կայ մարդու հոգիին մէջ: Եթէ մենք կը լսենք մեր մէջ առկայ մանուկին, մեր աչքերը կրկին կը փայլին: Եթէ մենք չենք խօսք այս կապը, ուրեմն չենք ալ կորսնցնել կեանքի հետ ունեցած մեր կապը:

2. Հանգստացիր: Մեռնիլը աւելի դժուար է, քան կը թուի:

3. Կեանքը շարունակելու միակ միջոցը՝ թոյլ չտալ չիշողութիւններուն կրծել ու ոչնչացնել քեզ:

4. Հասարակական կեանքի գլխաւոր սկզբունքը՝ կարենալ կառավարել վախը, իսկ ամուսիններու կեանքին մէջ կարեւոր է կարենալ վերահսկել ձանձրոյթը:

5. Էական նշանակութիւն չունի, որ դու չես հաւատար դու թեզի: Կարեւորը, որ Աստուած կը հաւատայ քեզի:

ԻՆՉՊԵՍ ԵՒՇԴ ԶԵՒՈՎ ԸՆԴՀԱՏԵԼ ԶՐՈՅՑԸ՝ ԶՆԵՂԱՑՆԵԼՈՎ ԶՐՈՒՅԱԿԻՑԸ

Յաճախ պէտք կ'ըլլայ ընդհատել գործնական խօսակցութիւնը, սակայն վախը, որ կրնաս նեղացնել խօսակցը, չի ձգեր ընել ատիկա: Ներկայացնենք քանի մը խորհուրդ...

1. Շնորհակալութիւն յայտնեցէք (բովանդակալից գրոցի, տեղեկութեան, անկեղծութեան, ժամանակ տրամադրելու համար եւ այլն):

2. Հակիրճ ձեւով բացատրեցէք, թէ ինչ մտադիր էք ընել եւ

6. Ես գլխարկ չեմ դնել, որպէսզի ոչ մէկուն առջեւ հանեմ գայն:

7. Ոչ մէկ խենթ խելագար է, եթէ լսես անոր փաստարկները:

8. Եթէ որեւէ գործի մէջ ներգրաւուած է կին մը, վստահ եմ, որ ամէն ինչ լաւ պիտի ըլլայ: Յստակ է, որ կիները կը կառավարեն աշխարհը:

9. Մեծ աղէտները մեծ առատութիւն կը բերեն: Անոնք կը ստիպեն մարդոց ապրելու ցանկութիւն ունենալ:

10. Երբեք շատ ուշ չէ:

11. Աւելի լաւ է ուշ գալ, քան հրաւիրատոմսերու սպասել:

12. Հաշտեցման վայրկեանը աւելին կ'արժէ, քան մտերիմ ընկերութիւնը:

13. Եթէ հանդիպիք ձեր իսկական սիրոյն, գիտցէք, որ ան ոչ մէկ տեղ կը փախչի՝ ոչ մէկ շաբաթ, ոչ մէկ ամիս, ոչ ալ մէկ տարի ետք:

14. Թոյլ մի տար քեզ մահանալ՝ առանց զգալու սիրելիիդ կողքին քնանալու հրաշքը:

15. Ժպտացէք, որ վիշտին հաճոյք չպարգեւէք:

ցոյց տուէք, որ անմիջապէս ձեռնամուխ պիտի ըլլաք այդ գործին:

3. Ուսակցին առաջարկեցէք շտապ որեւէ բան ընել, բացատրելով, թէ ինչու պէտք է ատիկա անյապաղ կատարել:

4. Ոտքի կանգնեցէք, սեղմեցէք ձեռքը, հրաժեշտ տուէք:

5. Այցելուին ուղեկցեցէք մինչեւ դուռը:

6. Գործողութեան մէջ դրէք «փրկութեան մասին համաձայնագիրը» գործընկերոջ հետ:

ՍԻՐԳԵՐՈՒ ԵՒ ԲԱՆՁԱՐԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ԱԶԴՅՈՒԹԻՒՆԸ ՍՈՐԹԻՆ ԿՐԱՅ

Դիմակները արագ ազդող դիմադրարման միջոցներ են, որոնք կը սնուցանեն, կը մաքրեն եւ կը նրբացնեն մորթը: Ճիշդ պատրաստուած եւ կիրարկուած դիմակները կը բարելաւեն սնուցումը եւ արեան շրջանառութիւնը, կը կարգաւորեն հիւսկէններուն մէջ ճարպային, սպիտակուցային, ածխաջուրերու եւ հանքանիւթերու փոխանակութիւնը:

Դիմակներու ազդեցութիւնը ի յայտ կու գայ մէկ անգամէն, որ հակաէ, օրինակ, երբ ձեր տեսքը պէտք է շտապ կարգի բերել: Կան խարզիւման նպատակով դիմակները յարմար է օգտագործել շաբաթը երկու անգամ:

Առաւել տարածուած են միրգերէ եւ բանջարեղէններէ դիմակները: Այս հրաշալի միջոցներու սիրահարներուն համար օգտակար է գիտնալ, թէ որ բնական միջոցը, ինչ դրական ազդեցութիւն ունի: **Միրանը** կը հանգստացնէ եւ կը վերացնէ գրգռուածութիւնը, **Սմբուկն** ու **դուրմը** կը խոնակացնեն չոր եւ բորբոքած մորթը, **Պանանը** մորթը կը խոնակաց-

նէ, կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ, **Լոռամիրգը** եւ **հապալասը** կը նեղցնեն ծակտիկները եւ բուժիչ ազդեցութիւն ունին,

Նադողը կը խոնակցնէ, կը սնուցանէ եւ կը փափուկցնէ,

Պալը կ'առողջացնէ եւ կը նեղցնէ ծակտիկները,

Գետնախնձորը կազդուրիչ ազդեցութիւն ունի կնճռոտ մորթին վրայ,

Երակը եւ **ազնուամորին** կը խոնակցնեն եւ կ'ապաքինեն,

Կիտրոնը, **թուրինջը**, **նարինջը** եւ **մանտարինը** հրաշալի կերպով կը նեղցնեն ծակտիկները, սակայն ասոնց հիւթերը պէտք է խոնակել այլ հիւթերով՝ առաջիններու չափէն աւելի ներգործութիւնը մեղմելու համար,

Վարունգը ունի սպիտակցնող ազդեցութիւն,

Դեղձը կը հարթեցնէ եւ կը փափուկցնէ,

Լոլիկը կը սնուցանէ յոգնած մորթը,

Խնձորը հրաշալի կերպով կը խոնակցնէ:

Պատրաստեց՝ **ՆԱՐԻՆԷ Ն.**

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND Save Support Sustain Synian Armenian Relief Fund P.O. Box 1948 Glendale, CA 91209-1948 www.syrianarmenianrelieffund.org

«Բարսելոնան» Լուիս Էնրիկեի Վերջին Խաղում Նուաճեց Սպանիայի Գաւաթը

«Բարսելոնան» ռեկորդային 28-րդ անգամ նուաճեց ֆուտպոլի Սպանիայի գաւաթը եւ երկրորդ տարին անընդմէջ պաշտպանեց տիտղոսը: Եզրափակիչում կատարունական ակումբը 3:1 հաշուով յաղթեց «Ալլաեսին»:

Մադրիդի «Վիսենտէ Կալդերոն» ստադիոնում կայացած խաղի հենց սկզբից «Բարսելոնան» ունէր տարած քային մեծ առաւելութիւն, իսկ 30-րդ րոպէին բացեց հաշիւը Լիոնել Մեսիի կողմի շնորհիւ: 3 րոպէ անց «Ալլաեսից» տուգանային հարուածով պատասխան կողմ խփեց ֆրանսացի պաշտպան Թէօ Հերնանդեսը, որը յաջորդ մրցաշրջանում խաղալու է Մադրիդի «Ռեալում»: Սակայն կատարունացիները մինչեւ ընդմիջում ոչ միայն դարձեալ առաջ անցան հաշուի մէջ, այլեւ ստացան 2 կողմ առաւելութիւն: 45-րդ րոպէին աչքի ընկաւ պրագիլիցի յարձակուող Նեյմարը, իսկ 2 րոպէ անց սպանացի Պակո Ալկասերը հաշիւը դարձրեց 3:1:

Ընդմիջումից յետոյ դարպասի նոր գրաւումներ չարձանագրուեցին: «Բարսելոնան» կրկնեց սեփական ռեկորդը՝ երրորդ տարին անընդմէջ դառնալով Սպանիայի գաւաթակիր:

Յիշեցնենք, որ սա Լուիս Էնրիկէի վերջին հանդիպումն էր «Բարսելոնայի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնում: Թիմի նոր գլխաւոր մարզիչի անունը յայտնի կը դառնայ Մայիսի 29-ին, երբ տեղի կ'ունենայ ակումբի տնօրէնների խորհրդի նիստը: Սպանական մամուլի համաձայն՝ «Բարսելոնան» գլխաւորելու է սպանացի մասնագէտ Էռնեստո Վալվերդեն, որն օրեր առաջ յայտարարել էր Բիլբաոյի «Աթլետիկից» հեռանալու մասին:

«Արսենալը» Յաղթեց «Չելսիին» Եւ Դարձաւ Անգլիայի Գաւաթակիր

Լոնտոնի «Արսենալը» ռեկորդային 13-րդ անգամ դարձաւ ֆուտպոլի Անգլիայի գաւաթակիր: Լոնդոնի «Ուեմբլի» ստադիոնում կայացած եզրափակիչում Արսէն Վենգերի թիմը անչափ դիտարժան խաղում 2:1 հաշուով յաղթեց Անգլիայի նորընծայ ախոյեան «Չելսիին»:

Հանդիպման հաշիւը չորրորդ րոպէին բացեց «Արսենալի» չիլիացի հարձակուող Ալեքսիս Սանչեսը, որը խփեց առաջին խաղակէսի միակ կողմ: Առաջին խաղակէսի սկզբնամասն աւելի լաւ անցկացրեց «Արսենալը», իսկ վերջնամասը՝ «Չելսին»:

Երկրորդ խաղակէսում հաւասար պայքար էր: 68-րդ րոպէին «Չելսին» մնաց 10 խաղացողներով, սակայն 8 րոպէ անց հաւասարեցրեց հաշիւը Դիեգո Կոստայի կողմի շնորհիւ: «Արսենալի» յաղթական գոլը 79-րդ րոպէին խփեց ուելսցի կիսապաշտպան Աարոն Ռեմզին: Վերջնամասում 2 թիմերն էլ ունեցան իրական կոլային պահեր, բայց հաշիւն անփոփոխ մնաց:

«Արսենալը» ռեկորդ սահմանեց Անգլիայի Գաւաթում նուաճած տիտղոսների ցուցանիշով: Մինչեւ այս լոնտոնցիներն այս ռեկորդը կիսում էին «Մանչեսթեր Եունայթեդի» հետ, որը 12 անգամ է դարձել Անգլիայի գաւաթակիր:

Ուեմբլ. Զենրիխ Մխիթարեանը՝ Եւրոպայի Լիգայի Եզրափակիչի Լաւագոյն Խաղացող

Ստոկհոլմում տեղի ունեցած Եւրոպայի լիգայի եզրափակիչի լաւագոյն խաղացող է ճանաչուել «Մանչեսթեր Եունայթեդի» եւ Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Զենրիխ Մխիթարեանը: Ուեմբլ-ի պաշտօնական կայքում անցկացուած քուէարկութեան մասնակիցների 42 տոկոսը քուէարկել է հայ ֆուտպոլիստի օգտին:

Երկրորդ տեղը զբաղեցրած ֆրանսացի կիսապաշտպան Պոլ Պոգբան ստացել է ձայների 34 տոկոսը, սպանացի կիսապաշտպան Անդեր էրերան՝ 11 տոկոսը, բելգիացի կիսապաշտպան Մարուան Ֆելաինին՝ 10 տոկոսը:

Յիշեցնենք, որ Պոգբայի եւ Մխիթարեանի կողմի շնորհիւ «Մանչեսթեր Եունայթեդը» 2:0 հաշուով յաղթել է Ամստերդամի «Այաքսին»՝ առաջին անգամ նուաճելով Եւրոպայի լիգայի գաւաթը:

«Ալաշկերտը»՝ Հայաստանի Ախոյեան, «Գանձասար-Կապանը»՝ Փոխախոյեան

«Ալաշկերտը» պաշտպանեց ֆուտպոլի Հայաստանի ախոյեանի տիտղոսը: Բարձրագոյն խմբի նախավերջին՝ 29-րդ տուրում «Ալաշկերտը» սեփական դաշտում 3:1 հաշուով յաղթեց Գիւմրիի «Շիրակին» եւ ժամանակից շուտ ապահովեց առաջին տեղը:

Հանդիպման հաշիւը 40-րդ րոպէին գեղեցիկ հարուածով բացեց Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Արտակ Եղիգարեանը, որը 13 կողով միանձնեայ գլխաւորեց ումբարկուների ցուցակը՝ մէկ գնդակ առաջ անցնելով Գեղամ Յարութիւնեանից («Գանձասար-Կապան»):

Հայաստանի առաջնութեան աւարտից մէկ տուր առաջ 61 միաւոր հաւաքած «Ալաշկերտը» 5 միաւոր առաջ անցաւ երկրորդ տեղում գտնուող «Գանձասար-Կապանից», որը «Շիրակի» պարտութեան արդիւնքում ապահովեց երկրորդ տեղը: Կապանցիներն առաջին անգամ են դառնում Հայաստանի փոխախոյեան: «Շիրակն» էլ 52 միաւորով գրաւեց երրորդ տեղը:

«Ալաշկերտը» պատմութեան մէջ երկրորդ անգամ դարձաւ Հայաստանի ախոյեան եւ կրկնեց նախորդ տարուայ յաջողութիւնը:

Դորտմունդի «Բորուսիան» Նուաճեց Գերմանիայի Գաւաթը

Դորտմունդի «Բորուսիան» չորրորդ անգամ հուշակուեց ֆուտպոլի Գերմանիայի գաւաթակիր: Բեռլինում կայացած եզրափակիչում դորտմունդցիները 2:1 հաշուով յաղթեցին Ֆրանկֆուրտի «Այնտրախտին»:

Առաջին խաղակէսն աւարտուեց 1:1 հաշուով, իսկ յաղթական գոլի հեղինակ դարձաւ գաբոնցի յարձակուող Պյեր-էմերիկ Օբամեյանգը, որը 67-րդ րոպէին անվրէպ իրացրեց 11 մեթրանոց հարուածը: Այս տարի Գերմանիայի գաւաթակիր կոչումը չէր կարողացել պաշտպանել Միւնխենի «Բաւարիան», որը կիսաեզրափակիչում պարտուել էր «Բորուսիային»: Դորտմունդի թիմը Գերմանիայի գաւաթը նուաճել էր նաեւ 1965, 1989 եւ 2012 թուականներին: Նախորդ 3 տարիներին դորտմունդցիները պարտութիւն էին կրել Գերմանիայի Գաւաթի եզրափակիչում:

ՊՍԺ-ն Ֆրանսայի Գաւաթակիր

Փարիզի ՊՍԺ-ն երրորդ տարին անընդմէջ դարձաւ ֆուտպոլի Ֆրանսայի գաւաթի խաղարկութեան յաղթող: Եզրափակիչում փարիզցիները նուազագոյն հաշուով յաղթեցին «Անժէին», որի սենեգալցի պաշտպան Իսա Սիսոկոն աւելացուած ժամանակում գրաւեց սեփական դարպասը: ՊՍԺ-ն Ֆրանսայի գաւաթը նուաճել է նաեւ 1982, 1983, 1993, 1995, 1998, 2004, 2006, 2010, 2015, 2016 թուականներին (ռեկորդային 11 անգամ):

The New York Times-ը Պարզած է

Շարունակուած էջ 6-էն

թեան բաժնի դեկավարին, ցուցարարներու վրայ յարձակած աշխատակիցի մը եւ հրահանգներ ստացած անվտանգութեան աշխատակիցին: «Թուրքիոյ նախագահը կը դիտէր ծեծկուտուքը իր սեւ Mercedes-Benz մակինիշի մեքենային մէջէն, որ կեցած էր Թուրքիոյ դեսպանի կեցավայրի մօտ: Դեռեւս յայտնի չէ, թէ ան ինչ դերակատարում ունեցած է բախման գործին մէջ: Սակայն տեսանիւթը ցոյց կու տայ, որ իր անվտանգութեան աշխատակիցներէն առնուազն մէկը

կը նետուի կուրի մէջ եւ կը սկսի հարուածել ու հրմշտել ցուցարարներուն:

Նստած ըլլալով մեքենայի մէջ՝ էրտողանը խօսած է Մուհամմադ Գեոսէի՝ իր անվտանգութեան ծառայութեան դեկավարի հետ: Էրտողանի հետ խօսելէ ետք Քեօսէն խօսած է իր ականջակալով, որմէ ետք անվտանգութեան երեք աշխատակից, որոնք կը պաշտպանէին նախագահի մեքենան, շտապած են դէպի ցուցարարները», - գրած է լրատուամիջոցը:

Բախման աւարտէն ետք անոնք վերադարձած են դէպի մեքենայ:

ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Շարունակուած էջ 7-էն

ներքին մղումի եւ խոնարհ կեցածք որդեգրելու ազդակներուն մասին: Հայտնիութեան հաստատեց, թէ լիբանանահայ ուսուցիչներու եւ տնօրէններու այս համագործակցութեան առիթը պիտի նպաստէ լիբանանահայ դպրոցի մասնագիտական նոր վերելքին:

Ան նաեւ նշեց, որ աշխարհի արագ ընթացող փոփոխութիւններն ու զարգացումները կը սպառնան արդէն իսկ դժուարութիւններ դիմադրաւոր լիբանանահայ դպրոցին, որուն կայուն զարգացման համար այս ծրագիրը պէտք է ընդունիլ որպէս ոսկեայ առիթ՝ առանց զայն համարելու հրաշք դեղատոմս:

Դոկտ. Հայտնիութեան իր խօսքի աւարտին շնորհակալութիւն յայտնեց Գ. Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան եւ մաղթեց, որ այս ծրագրի յաջողութիւնը դառնայ հայ ուսուցչին ու հայ դպրոցին:

Այնուհետեւ, խօսք առաւ Հայկազեան Համալսարանի Մանկավարժութեան բաժանմունքի վարիչ Դոկտ. Յակոբ Եագուպ -եան, որ նշեց, թէ այս ծրագիրը կը նպատակադրէ լիբանանահայ վարժարաններէն ներս ստեղծել քննադատական մտածողութեան սատարող մշակոյթ, որ պիտի ապահովէ նոր սերունդներու աւողջ գործունէութիւնը ընկերային եւ ազգային ոլորտներուն մէջ, ինչպէս նաեւ պիտի սատարէ արեւմտահայերէնի գոյատեւման եւ զարգացման: Դոկտ. Եագուպեան ընդգծեց նման ծրագրի մը բարձր մասնագիտական բնոյթ, շարունակական գործընթաց եւ բացառիկ նպատակակէտեր կրելու անհրաժեշտութիւնը եւ փորձարկուած ուսումնասիրութիւններու հիմամբ առաջնորդուելու կարեւորութիւնը: Ապա, ան ներկայացուց յառաջիկայ տարուան վրայ երկարող մշակման

այս ծրագրի փուլերը եւ ընթացակարգը, որ բաղկացած է աշխատանքային սեմինարներէ, որոնցմէ մաս մը կը վերաբերին մանկավարժութեան ընդհանուր նիւթերու, իսկ մնացեալը՝ իւրաքանչիւր մասնակցի մասնագիտութեան ոլորտին:

Ան ներկաներուն հաղորդեց, որ Յունիս 2017-էն Մայիս 2018-ի միջեւ երկարող այս սեմինարները պիտի վարեն Հայկազեան Համալսարանէն, ինչպէս նաեւ լիբանանեան տարբեր համալսարաններէ եւ արտասահմանէն հրաւիրուած դասախօսներ, որոնք առաջին հանդիպումով մը պիտի ներկայացնեն սեմինարին հիմնական նիւթը եւ երկու շաբաթներ ետք կրկին հանդիպելով մասնակիցներուն հետ պիտի ստուգեն անոնց յանձնարարուած պարտականութիւններն ու փոխանցեն իրենց թելադրանքները:

Վերջապէս, Հայկազեան Համալսարանի Շարունակական Ուսումնասիրութեան Կեդրոնի տնօրէն Սեպուհ Կիւրճիանեան իր երկլեզու խօսքին մէջ անդրադարձաւ Կեդրոնին անցած երեսուն տարիներու առաքելութեան ու յայտնեց իր ուրախութիւնը սոյն ծրագրով համագործակցելու Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան Հայկական Համայնքներու Բաժանմունքին հետ: Ան մասնակիցներուն ներկայացուց Շարունակական Ուսումնասիրութեան Կեդրոնին դերը այս ծրագրի իրագործման մէջ. ապա, ան ծանօթացուց Քայեանէ Մածունեանը՝ ծրագրի պատասխանատուն, որ յառաջիկայ տարուան ամբողջ ընթացքին պիտի ըլլայ հիմնական կապը՝ մասնակիցներուն եւ կազմակերպիչ մարմինին միջեւ:

Հանդիսութեան աւարտին հնչեց Հայկազեան Համալսարանի օրհներգը, որուն յաջորդեց կարկանդակի հատում եւ հիւրասիրութիւն:

ԳԱԼԻՖՈՐՆԱՅԱՅ ԼԵՌՆԳՆԱՅՆԵՐՈՒ ԻՆՔՆԱՏԻՊ ՆԱԽԱԶՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 8-էն

մարմիններու հետ համախորհուրդ պաշտօնապէս ցուցակագրած եւ վաւերացուցած են «Հոկտեմբեր 9 Հայ Լեռնագնացների Օր»:

Կ'իմանանք թէ Հայաստանի լեռնագնացութեան գլխաւոր վայրերու մէջ գետեղուելիք ցուցանակներն արդէն պատրաստութեան մէջ են եւ 2018ի Մայիսին պիտի գետեղուին:

Գալիֆորնիայէն Հայաստան մեկնելիք լեռնագնացներն արդէն իրենց պատրաստութիւնները տեսած են թիւով 55 ուղեւորներն արդէն սկսած են ճանապարհորդուիլ դէպի Երեւան: Անոնք Յունիսի 7ին պիտի սկսին իրենց քայլաշաւին Հայաստանի հարաւային շրջանի

լեռներէն հասնելու համար մինչեւ քառագագաթ Արագած լեռը:

Մէկ շաբթուան ճանապարհի ընթացքին մեր լեռնագնացները պիտի հիւրըկալուին եւ գիշերէն հայրենի գիւղերու բնակիչներու կողմէ: Այդ կապակցութեամբ ստեղծուած են հնարաւոր բոլոր պայմանները:

Աւարտին պիտի այցելեն Երեւան թէ հանգչելու եւ թէ վայելելու այլ պատմական ու տեսարժան վայրերը:

Բարի ճանապարհ եւ բարի վայելում մեր ուղեւորներուն, որոնք հաւանաբար սկսած են երգել «Ախ ինչքան ինչքան կարտօել եմ Ձեզ, սիրական լեռներ հայոց աշխարհի, վագել եմ յօգնել, ձեր լանջերոմ ես իմ լեռներ լեռներ...»:

Գ. Մ.

ԱՊՐԻԼ 24 ՍԸ ԵՒՍ ԱՆՑԱԻ

Շարունակուած էջ 13-էն

ծրագրի մը, որ մեզ պիտի առաջնորդէ յաջորդ յիսունամեակի ընթացքին, տակաւ առ տակաւ իրականացնելով մեր երազած միացեալ հայրենիքը:

Այս միացեալ աշխատանքին մէջ իր կարեւոր դերը պիտի ունենայ բաժանեալ եւ փոթորկեալ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին իր բոլոր նուիրապետական աթոռներով: Ի՞նչ կ'արժեն մեր հանդէսներն ու ոգեկոչումները, ծէսերն ու շարականները երբ եկեղեցին բաժանեալ կը պահենք սփիւռքի մէջ, ելլելով մեր անհատական եւ կուսակցական շահերէն: Այս բաժանումը ո՛չ միայն հոգեկան նահանջի արտայայտութիւն է, այլեւ մեծագոյն տապալի հարուածը՝

ուղղուած ընդդէմ մեր սփիւռքահայ կեանքի հաւասարակշռութեան եւ յաջողութեան:

Համասփիւռ հայութեան պահանջատիրութեան հիմքը բռնազրաւեալ Արեւմտահայաստանի ազատագրումն է, իր ամբողջական հասկացողութեամբ: Ներկայ փոքրիկ հայրենիքի հզորութեան պատուանդանը սփիւռքի կարողականութեան հարստութիւնն է, եւ եթէ չկարենանք պահել զայն յառաջիկայ յիսունամեակի ընթացքին, պէտք է մեղադրենք մենք զմեզ՝ մեր ամուլութեան եւ ողջմտութեան բացակայութեան ու քաղաքական անհեռատեսութեան համար: Հեռու ինքնախաբէութենէ, իրատեսութեամբ մօտենանք հարցին եւ արժանապատիւ լուծումներ որոնենք երբ տակաւին ուշ չէ:

25-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՇՈՒՇԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ

Շարունակուած էջ 14-էն

րուն, մինչ Երեւանի եւ Ստեփանակերտի մէջ թափ կ'առնէր արցախեան պահանջատիրական պայքարը, Շուշիի մէջ ազերիներ տեղահան կ'ընեն 2000-ի շուրջ հայ բնակչութիւնը եւ բերդաքաղաքը կ'օգտագործեն 7 մղոն անդին գտնուող Ստեփանակերտը ուժեղացնելու նպատակով:

1990-ի Յունուար 26-ին Խորհրդային իշխանութիւններու որոշումով, Պաքուի ծանօթ ջարդերէն ետք Արցախ կ'ուղարկուի Ջօր. Սաֆրոնովը, որ ազերիներու հետ կը հաստատէ սերտ կապեր: Ազերի օմոնականները անարգել տեղահան կ'ընեն եւ ամէն տեսակի նեղութեան կը մատնեն Շահումեանի եւ դաշտային Գանձակի հայերը: Սաֆրոնով տակաւին կը կարգադրէ, որ Ստեփանակերտի հաղորդակցական միջոցները անջատուին արտաքին աշխարհի հետ եւ օմոնականները իրենց ռազմագիտական բացառիկ դիրքը օգտագործելով, կը դառնան պատուհասը շրջանի հայութեան:

Կացութիւնը այսպէս կը շարունակուի մինչեւ 1992-ի սկիզբը: Այդ տարուան Յունուար 6-ին արցախցիներ կ'ընտրեն իրենց խորհրդարանը՝ 33-ամեայ Արթուր Մկրտչեանի նախագահութեամբ, ինչպէս նաեւ կառավարութիւնը՝ Օլեկ Եսայեանի վարչապետութեամբ: Իսկ Փետրուարէն Ապրիլ երկարող ժամանա-

կաշրջանին հերոս արցախցիներ կ'ազատագրեն ազերիներու կողմէ բռնազրաւուած հողատարածքները եւ փախուստի կը մատնեն օմոնականները: Կը մնայ վերջին պարտականութիւն մը՝ ազատագրումը Շուշիի, որուն բարձունքէն ազերիները կը շարունակէին մահացու հարուածներ հասցնել հայոց: Արցախցիներու աննկուն համքը կը յաղթահարէ այդ պատմէն ալ եւ 1992-ի Մայիս 8-ին անակնկալի բերելով թշնամին, Արցախի քաջամարտիկները կ'ազատագրեն զայն ու Մայիս 10-ին հոնկէ կը հեռացնեն վերջին ազերիին՝ Ստեփանակերտի բնակիչները ընդմիջտ փրկելով ազերի ուժեղացումներէն:

Յաջորդ օրն իսկ Արցախի քաջարի առաջնորդը՝ Պարգեւ Եպս. Մարտիրոսեան, կը պատարագէ Ղազանչեցոց Ս. Ամենափրկիչ եկեղեցիին մէջ եւ տեղահան շուշեցիներ կը սկսին վերադառնալ իրենց բոյները:

Շուշիի ազատագրումէն ետք արցախեան ջոկատները պիտի վնասագրծէին նաեւ Լիսապոլի բարձունքները եւ Մայիս 17-ին մաքրագործէին Լաչինի անցքը՝ բանալով Արցախ-Հայաստան միացնող ուղին, որ կ'երկարի Գորիսէն մինչեւ Ստեփանակերտ:

Շուշիի ազատագրումը մեր արդի պատմութեան կարեւոր իրադարձութիւններէն մէկն է, որ հնարաւոր դարձաւ Հայաստանի Հանրապետութեան ամբողջական գործակցութեամբ:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՅ

ՓԱՍՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՁ (200 ՀՈԳԻ ՀԱՄԱՐ)

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝

ՀԵՌԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

JOIN US

Advocating for
the public education all
California students deserve!

Sign the Pledge to Keep Our Public Schools Public

[Learn more at CTA.org](http://CTA.org)

